

Wszystkim naszym
Czytelnikom
życzymy spełnionego
2023 Roku

Redakcja „Kuriera Uniwersyteckiego”

W numerze m.in.:

- * Sam na sam z... dziekan WEiF Marzanną Lament
- * Wystawa w Indonezji
- * Niech się mury pną do góry...
- * Studenci w areszcie

SPIS TREŚCI

3| **Od Redakcji**

4| **The University Courier**

REKTOR, SENAT, BIURO REKTORA

6| Senat

6| Organizacja

7| Kronika rektorska

SAM NA SAM Z....

8| Marzanną Lament, dziekan Wydziału Ekonomii i Finansów

WYDARZENIA

11| Akademicka wigilia

13| Uroczyste posiedzenie Senatu

15| Jubileusz Profesora

16| Projekt aparaturowy

17| Światowy Tydzień Przedsiębiorczości

18| Wirtualne obiekty paleontologiczne

21| WF-P w FOSTIN

22| Wystawa w Indonezji

23| Adwokat na uczelni

24| Nauka języka i studia

25| Współpraca z sądem okręgowym

26| Rynek ubezpieczeń w UE

27| Niech się mury pną do góry...

28| Redaktorka numeru specjalnego

28| Prawo dla uczniów

29| Legia akademicka

30| Dzień praw dziecka

31| Książki dla chorych

31| Drewniane domy

32| Kto nie był, niech żałuje!

34| **KONFERENCJE, SEMINARIA, WYKŁADY –**

37| **PERSONALIA**

NAUKA – prace naukowe, eseje, badania...

37| Krzysztof Górski, Wiktor Lipicki – *Programowalny robot UTH Radom do badań trakcyjnych pojazdu*

GALERIA

41| Galeria Rogatka

42| I inne wystawy

Z WITRYNY WYDAWNICTWA UTH RAD.

45| Nowości wydawnicze

STUDENCI

46| Oddawajmy krew!

47| Walińczycy śpiewają kolędy

47| Studenci badają

48| Z dalekiego kraju

50| Studenci w areszcie śledczym

51| Modele form trójdzielnych

52| Wypadek drogowy

53| SKN Nowotechbud zbiera doświadczenie

54| Zajęcia otwarte dla licealistów

55| Najlepsze prace

55| Relaks na wydziale

56| SKN Dziennikarzy

58| SKN Forma

Na okładce wykorzystano wizualizację autorstwa Biura Projektowego WG

ISSN 2719-955X
e-ISSN 2719-9932

Wydawca:
Uniwersytet Technologiczno-Humanistyczny im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu
Wydawnictwo, ul. Malczewskiego 29, 26-600 Radom
tel. 48 361 70 33
e-mail: wydawnictwo@uthrad.pl www.wydawnictwo.uniwersytetradom.pl

Zespół redakcyjny:
Wojciech Bielawski – *redaktor naczelny*
Michał Czyżewicz, Aneta Mirosz
Dariusz Trześniowski
Opracowanie komputerowe i graficzne – Cezary Majewski
Fotografie – Krzysztof Berezowski i zbiory prywatne

Patronat
J.M. Rektor Uniwersytetu Technologiczno-Humanistycznego
im. K. Pułaskiego w Radomiu
prof. dr hab. Sławomir Bukowski

Redakcja nie zwraca materiałów niezamówionych oraz zastrzega sobie prawo skrótów i opracowania redakcyjnego tekstów przyjętych do druku.

Od Redakcji

TO NIE JEST DZIEŃ JAK CO DZIEŃ

Świętujemy wiele dni w roku. Jest np., odkurzony od jakiegoś czasu, Dzień Kobiet (08.03), Dzień Matki (26.05), ale też Dzień Mokradel (02.02), Dzień Bałwana (18.01), a także ... Dzień Spania w Miejscach Publicznych (26.02), Dzień bez Prezerwatywy (28.05), Dzień Musztardy (06.08), Dzień Taniego Wina (04.11), Dzień Osób Leworęcznych (13.08) a 12. marca będziemy obchodzić Dzień Drzemki w Pracy – kto chce go uczcić, niech trenuje ....

Jak widać, można czcić różne dni. Są jednak takie, które zmuszają i do refleksji, i do działania.

Pierwszego czerwca obchodzimy Dzień Dziecka. To wspaniałe święto w zasadzie nas wszystkich, bo każdy jest albo był „najpiękniejszym Antosiem, najzdolniejszą Zuzią... niedoścignionym Franiem.... Ale nie każdy z nas wiedział lub wie, że 22 listopada jest Międzynarodowym Dniem Praw Dziecka. Najważniejszym dokumentem dotyczącym praw dziecka jest Konwencja o prawach dziecka uchwalona w 1989 roku przez

Zgromadzenie Ogólne Organizacji Narodów Zjednoczonych i ratyfikowana przez Polskę w 1991 roku. Clou konwencji jest zapis: „*Dzieci nie są ani w pełni dojrzałe, ani na tyle świadome, by mogły same zatroszczyć się siebie, dlatego też należy im się szczególna ochrona i opieka*”.

My – dorosłe dzieci – zawsze o tym pamiętajmy!

Z okazji Międzynarodowego Dnia Praw Dziecka, pracownicy Wydziału Prawa i Administracji zorganizowali zajęcia edukacyjne dla przedszkolaków z Przedszkola Samorządowego w Bieliszce i Niepublicznego Przedszkola „Krasnal” w Radomiu (patrz. str 30). Można świętować i pamiętać, i ucząc jednocześnie.

Wojciech Bielawski
naczelny redaktor

„Kurier Uniwersytecki” / the „University Courier” is a journal of the Kazimierz Pulaski University of Technology and Humanities in Radom. It has existed since 2000. Currently, from 2021 as „Kurier Uniwersytecki” / the „University Courier”. It documents the most important events in the life of the university. We write about the scientific achievements of university employees, research projects, functioning of the academic community, and students’ life. We have prepared two pages of the magazine in English. They contain information from the Polish version of ‘Courier’, presented in a very condensed way. The editors hope that the group of our readers will expand to include new recipients, this time foreign-language readers.

*editor-in-chief
of the magazine
Wojciech Bielawski*

In the issue 4/8/2022 we write, among others about:

Page 8 In the regular column “Alone with ...” interviews with: prof. Marzanna Lament, Dean of the Faculty of Economics and Finance

Page 11 On December 15, 2022, after a two-year break caused by the pandemic, the Christmas Eve Meeting of the University’s academic community was held. The ceremony was presided over by Bishop, Dr. Marek Solarczyk, who, after reading the Gospel and blessing the wafer, addressed a few warm words to those present, and then gave his blessing.

The academic Christmas party gathered many distinguished guests, employees and students

Page 15 The jubilee 10th International Scientific Conference organized by the Faculty of Economics and Finance was dedicated to the rector of the University, prof. Sławomir I. Bukowski, who celebrated the 40th anniversary of his scientific work.

Page 16 The Center for Digital Technologies 4.0 is being established at the Faculty of Mechanical Engineering. It will include: the Cyberphysics Laboratory with a database of physical demonstrators of industrial processes and technologies, and the Industrial Data Analysis Laboratory.

Page 17 On November 15-17, 2022, the World Entrepreneurship Week was held at the University, organized by the Academic Incubator of Entrepreneurship. The project has been organized since 2008 in over 150 countries around the world, including Poland.

Page 22 At the National Museum of Indonesia in Jakarta at the Exhibition of Polish Contemporary Textile Art and Batik POLA (October 4-30, 2022) prof. Hanna Wojdała-Markowska from the Faculty of Art exhibited her works. She practices art in the field of: painting and drawing, artistic textiles, unique clothing.

One of Hanna Wojdała-Markowska’s triptychs at an exhibition in Indonesia

Page 24 In November 2022, a group of 46 students from Mongolia came to Radom. They are learning Polish at our University and will become our students from October 2023.

Dorj Barkhas the Ambassador Extraordinary and Plenipotentiary of Mongolia met with a group of Mongolian youth

Page 29 The University introduced a program of volunteer training for students as part of the Academic Legion. The project was developed at the General Staff of the Polish Army.

Page 30 On the occasion of the International Day of Children’s Rights, employees of the Faculty of Law and Administration organized educational classes for preschoolers from the “Krasnal” Kindergarten in Radom.

Preschoolers learned that apart from Children’s Day, there is also Children’s Rights Day

Page 31 “A book needed immediately” is another Christmas campaign of the employees of the Main Library of the University. The collected books for oncological patients were handed over to the Radom Oncology Center.

Page 34-37 Conferences organized at the University: November 14, 2022 Scientific meeting and open lecture entitled “Ten reasons to be proud of the royal city. Radom in the context of groundbreaking legal and systemic acts of former Poland”, Organizer: Department

of Theory, History and Philosophy of Law, Faculty of Law and Administration.

December 1-2, 2022 10th International Scientific Conference “World Economy - Challenges of the 21st Century” Organizer: Faculty of Economics and Finance

December 2022 Debate „We have the right” Organizer: Faculty of Law and Administration

December 21, 2022 Scientific conference “Starachowice Legal Days” Organizer: Faculty of Law and Administration

Page 46 The Faculty of Medical Sciences and Health Sciences hosted an honorary blood collection organized by the Student Self-Government. Over 17.5 liters of blood were collected.

Page 47 At the Faculty of Philology and Education there was a short concert of English carols sung by Christian and Daniel, our guests from Wales. The audience learned about the history of these works.

Page 50 On November 25 this year, second-year students of the Internal Security faculty of the Faculty of Law and Administration of the UTH in Radom visited the Remand Prison in Radom. The officers of the prison service presented the students with personal protective equipment used while on duty, and also presented the history of the Radom penitentiary unit and the rules of recruitment for the service.

Students at the Remand Prison in Radom had the opportunity to listen to a story of one of the convicts

Page 55 The competition organized by the Faculty of Law and Administration for the best master’s and bachelor’s thesis prepared and defended in the field of Law and in the field of Administration in the academic year 2022/2023 has been resolved.

Translation Joanna Łęcka

Senat

SZESNASTE POSIEDZENIE SENATU (03.11.2022)

Uchwała Senatu UTH Radom:

- 1) Nr 000-16/1/2022 z dnia 3 listopada 2022 r. w sprawie: przyjęcia publicznej obrony rozprawy doktorskiej Pani mgr inż. Katarzyny Sarny
- 2) Nr 000-16/2/2022 z dnia 3 listopada 2022 r. w sprawie: nadania Pani mgr inż. Katarzynie Sarnie stopnia doktora nauk społecznych w dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości

SIEDMNASTE POSIEDZENIE SENATU (23.11.2022)

Uchwała Senatu UTH Radom:

- 1) Nr 000-17/1/2022 z dnia 23 listopada 2022 r. w sprawie: wyróżnienia rozprawy doktorskiej Pani dr inż. Katarzyny Sarny
- 2) Nr 000-17/2/2022 z dnia 23 listopada 2022 r. w sprawie: nadania Panu mgr. inż. Grzegorzowi Szałasowi stopnia doktora nauk społecznych w dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości
- 3) Nr 000-17/3/2022 z dnia 23 listopada 2022 r. w sprawie: nadania Panu mgr. inż. Leszkowi Jemiołowi stopnia doktora nauk inżynieryjno-technicznych w dyscyplinie inżynieria mechaniczna
- 4) Nr 000-17/4/2022 z dnia 23 listopada 2022 r. w sprawie:

- wyróżnienia rozprawy doktorskiej Pana mgr. inż. Leszka Jemioła
- 5) Nr 000-17/5/2022 z dnia 23 listopada 2022 r. w sprawie: przedłużenia terminu przedstawienia rozprawy doktorskiej Pani mgr inż. Pauliny Mitrosz
- 6) Nr 000-17/6/2022 z dnia 23 listopada 2022 r. w sprawie: powołania stałych komisji doktorskich dyscyplin w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie nauki prawne i pedagogika - uchwała Nr 000-7/3/2022 Senatu UTH Radom z dnia 28 kwietnia 2022 r.
- 7) Nr 000-17/7/2022 z dnia 23 listopada 2022 r. w sprawie: wprowadzenia zmian w programach studiów pierwszego stopnia kierunków:
  - 1) „Finanse i rachunkowość” - załącznik do uchwały Nr 000-2/18/2020 Senatu UTH Radom z dnia 27 lutego 2020 r. z późn. zm.,
  - 2) „Zarządzanie i inżynieria produkcji” - załącznik do uchwały Nr 000-1/7/2022 Senatu UTH Radom z dnia 12 stycznia 2022 r.,
  - 3) „Robotyka i automatyzacja procesów” - załącznik do uchwały Nr 000-1/9/2022 Senatu UTH Radom z dnia 12 stycznia 2022 r.
- 8) Nr 000-17/8/2022 z dnia 23 listopada 2022 r. w sprawie: wprowadzenia zmian w programie studiów kierunku „Filologia”- studia pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim, stanowiącym załącznik do uchwały Nr 000-4/27/2020 Senatu UTH Radom z dnia 2 lipca 2020 r.
- 9) Nr 000-17/9/2022 z dnia 23 listopada 2022 r. w sprawie: opinii Senatu dotyczącej rozwiązania stosunku pracy z mianowania z Panem dr inż. Zbigniewem Chmielewskim nauczycielem akademickim zatrudnionym na stanowisku adiunkta w grupie pracowników

- dydaktycznych, w Katedrze Pojazdów Samochodowych na Wydziale Mechanicznym
- 10) Nr 000-17/10/2022 z dnia 23 listopada 2022 r. w sprawie: opinii Senatu dotyczącej rozwiązania stosunku pracy z mianowania z Panem prof. dr hab. inż. Tadeuszem Oparą nauczycielem akademickim zatrudnionym na stanowisku profesora w grupie pracowników dydaktycznych w Katedrze Podstaw Konstrukcji Maszyn i Materiałoznawstwa na Wydziale Mechanicznym
- 11) Nr 000-17/11/2022 z dnia 23 listopada 2022 r. w sprawie: opinii Senatu dotyczącej rozwiązania stosunku pracy z mianowania z Panią dr inż. Alicją Wąsowicz, nauczycielem akademickim zatrudnionym na stanowisku adiunkta w grupie pracowników dydaktycznych w Katedrze Pojazdów Samochodowych na Wydziale Mechanicznym

OSIEMNASTE POSIEDZENIE SENATU (08.12.2022)

- 1) Nr 000-18/1/2022 z dnia 8 grudnia 2022 r. w sprawie: przyjęcia publicznej obrony rozprawy doktorskiej pana mgr. inż. Konrada Rojka- uczestnika stacjonarnych studiów doktoranckich na Wydziale Ekonomii i Finansów
- 2) Nr 000-18/2/2022 z dnia 8 grudnia 2022 r. w sprawie: nadania Panu mgr. inż. Konradowi Rojkowi stopnia doktora w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie ekonomia i finanse.

*Aneta Mirosz
dyrektor Biura Rektora*

Organizacja

Zarządzenia Rektora

R-36/2022 z dnia 3 listopada 2022 r. w sprawie:

powołania Przewodniczącego Rad Naukowych czasopism wydawanych przez Uniwersytet Technologiczno-Humanistyczny im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu

R-37/2022 z dnia 15 listopada 2022 r. w sprawie:

ustalenia w 2023 roku dodatkowych dni wolnych od pracy

R-38/2022 z dnia 15 listopada 2022 r. w sprawie:

obowiązku składania przez pracowników UTH Radom oświadczeń o dziedzinie i dyscyplinie, w której prowadzą działalność naukową oraz oświadczeń o wyrażeniu zgody na zaliczenie do liczby pracowników prowadzących działalność naukową w danej dyscyplinie

R-39/2022 z dnia 15 listopada 2022 r. w sprawie:

ogłoszenia załącznika Nr 1 na rok

akademicki 2022/2023 do Regulaminu świadczeń dla studentów Uniwersytetu Technologiczno-Humanistycznego im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu

R-40/2022 z dnia 29 listopada 2022 r. w sprawie:

zmiany strukturalnej w Wydziale Nauk Medycznych i Nauk o Zdrowiu

R-41/2022 z dnia 19 grudnia 2022 r. w sprawie:

powołania Zespołu do spraw racjonalnego gospodarowania energią

elektryczną i ciepłą oraz wdrożenia Zasad funkcjonowania Uczelni w związku z koniecznością zmniejszenia zużycia energii elektrycznej i ciepłej

R-42/2022 z dnia 29 grudnia 2022 r. w sprawie:

utworzenia Centrum Technologii Cyfrowych jako jednostki ogólnouczelnianej o charakterze badawczo-dydaktycznym z siedzibą na Wydziale Mechanicznym

R-43/2022 z dnia 29 grudnia 2022 r. w sprawie:

zmiany Regulaminu organizacyjnego Uniwersytetu Technologiczno-Humanistycznego im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu

Aneksy do zarządzeń

Aneks nr 1 z dnia 21 listopada 2022 r.

do Zarządzenia R-39/2021 w sprawie:

zasad finansowania postępowania w sprawie nadania stopnia doktora oraz doktora habilitowanego w Uniwersytecie Technologiczno-Humanistycznym im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu

Aneks nr 2 z dnia 12 grudnia 2022 r. do Zarządzenia R-42/2020 w sprawie:

powołania Zespołu ds. gospodarki odpadami w Uniwersytecie Technologiczno-Humanistycznym im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu

Aneks nr 11 z dnia 29 grudnia 2022 r. do Zarządzenia R-20/2019 w sprawie:

- 1) restrukturyzacji Uczelni,
- 2) ustalenia i ogłoszenia nowej struktury organizacyjnej Uniwersytetu Technologiczno-Hu-

manistycznego im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu

Aneks nr 10 z dnia 29 grudnia 2022 r. do Zarządzenia R-21/2019 w sprawie:

wprowadzenia wykazu identyfikatorów cyfrowych i symboli literowych jednostek w Uniwersytecie Technologiczno-Humanistycznym im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu

Polecenia służbowe

Polecenie służbowe 5/2022 z dnia 8 grudnia 2022 r. w sprawie:

przeprowadzenia inwentaryzacji rocznej w jednostkach organizacyjnych Uczelni.

*Aneta Mirosz
dyrektor Biura Rektora*

KRONIKA REKTORSKA

(listopad – grudzień 2022 r.)

7-9 listopada – JM Rektor prof. dr hab. Sławomir Bukowski wziął udział w konferencji na Uniwersytecie Łódzkim – „Pomiar i Ocena Zjawisk Społeczno-Ekonomicznych”.

8 listopada – JM Rektor podpisał umowę z fundacją the Education Loan Fund under the Ministry of Education and Science w Ułan Bator w Mongolii, która rekrutuje zdolnych uczniów chcących podjąć studia zagraniczne. W ramach umowy przejechała grupa 46 uczniów z Mongolii, którzy na naszym Uniwersytecie uczą się języka polskiego i od października 2023 roku zostaną naszymi studentami.

15 listopada – JM Rektor uczestniczył w Debacie Eksperckiej pt. „Potrzeba postaw przedsiębiorczych młodzieży XXI wieku w perspektywie wyzwań rynku pracy”, zorganizowanej przez Akademicki Inkubator Przedsiębiorczości z okazji Światowego Tygodnia Przedsiębiorczości.

22 listopada – na Wydziale Prawa

i Administracji podpisane zostały umowy o współpracy ze szkołami kształcącymi w obszarze bezpieczeństwa wewnętrznego. Umowy podpisali z upoważnienia JM Rektora prof. Sławomira Bukowskiego Prorektor ds. badań naukowych Wojciech Żurowski, dziekan Wydziału Prawa i Administracji Joanna Smarż oraz dyrektorzy szkół obejmowanych patronatem.

23 listopada – JM Rektor przewodniczył uroczystemu posiedzeniu Senatu UTH Radom, które było poświęcone promocjom doktorskim.

1-2 grudnia – JM Rektor wziął udział w Jubileuszowej X Międzynarodowej Konferencji Naukowej „Gospodarka światowa – wyzwania XXI wieku”, zorganizowanej przez Wydział Ekonomii i Finansów w Baranowie Sandomierskim.

8 grudnia – JM Rektor zaprosił grupę uczniów z Mongolii, którzy na naszym Uniwersytecie uczą się języka polskiego i od października 2023 roku zostaną na-

szymi studentami, na powitalny obiad, w którym uczestniczyli ambasador nadzwyczajny i pełnomocny Mongolii Dorj Barkhasi i attache ambasady Mongolii w Warszawie - TengerJargalsaikhan.

9 grudnia – otwarcie przez JM Rektora na Wydziale Ekonomii i Finansów ogólnopolskiej konferencji naukowej „Współczesne wyzwania ekonomii – teoria i praktyka.”

14 grudnia – udział JM Rektora w spotkaniu zorganizowanym w Instytucie Miejskim – Kamienicy Deskurów przez Urząd Miejski w Radomiu i Izbę Przemysłowo – Handlową, podsumowującym działania w ramach kształcenia zawodowego w 2022 roku w regionie radomskim.

15 grudnia – JM Rektor wziął udział w Spotkaniu Wigilijnym wspólnoty akademickiej Uniwersytetu.

Justyna Ćwiertnia

(...) Nauczyciel akademicki powinien także prowadzić badania i publikować ich wyniki. Uważam, że to bezwzględna konieczność, jeśli pracuje się na uczelni. Kreatywność pozwala znaleźć przedmiot badań i zrealizować badania. Należy jeszcze być wytrwałym i mocno wierzyć w to co się robi, czyli mieć pasję. Według mnie to najważniejsze cechy osoby uprawiającej naukę, zarazem niezmiennie od lat. (...)

MISJA NAUKOWCA I WYKŁADOWCY

(z dr hab. Marzanną Lament, prof. UTH Rad., dziekanem Wydziału Ekonomii i Finansów, rozmawia Wojciech Bielawski)

Od początku powstania Wydziału Ekonomicznego, a działa się to w 1969 roku, miał on i chyba nadal ma dwa podstawowe cele. Po pierwsze, kształcenie kadr na potrzeby regionu, a po drugie – tworzenie unikatowych kierunków i specjalności, które pozwoliłyby absolwentom znaleźć zatrudnienie na ogólnopolskim rynku pracy. Pani dziekan, co to znaczy - Wydział Ekonomii i Finansów w XXI wieku?

Wydział Ekonomii i Finansów to jeden z najstarszych na naszej uczelni, a więc można powiedzieć, że o długoletniej tradycji. Funkcjonuje od ponad 50. lat i ma znaczące osiągnięcia naukowe i dydaktyczne. Jego misją jest sentencja Marcusa Tulliusa Cicero: „Wrodzone jest nam umiłowanie poznania i wiedzy!” Sądzę, że umiłowanie poznania i wiedzy jest odpowiedzią na wyzwania XXI wieku. Bo to oznacza, że ciągle szukamy swojego miejsca w zmieniającej się rzeczywistości, jesteśmy ciekawi świata, rozwijamy się i odpowiadamy na potrzeby naszych odbiorców, a więc studentów. Wydział Ekonomii i Finansów to społeczność otwarta na świat i ludzi, a także otwierająca studentów na świat i ludzi. Myślę i mam nadzieję, że Wydział jest środowiskiem przyjaznym do studiowania ze względu na podejście, profesjonalizm i otwartość na różne formy współpracy, zgodnie ze swoją misją. Realizuje-

dr hab. Marzanna Lament, prof. UTH Rad., dziekan Wydziału Ekonomii i Finansów i Wojciech Bielawski – naczelny redaktor „Kuriera Uniwersyteckiego”

my liczne projekty międzynarodowe (m.in. „Zintegrowany Program UTH Rad.”, „Ścieżki współpracy”, „Doskonała nauka”, „Solidarni z Ukrainą”), w ramach których są prowadzone m.in. wykłady przez zagranicznych nauczycieli akademickich, organizowane są staże i szkolenia dla pracowników i studentów, a także konferencje naukowe oraz wydawane są publikacje. W 2023 roku planowane są kolejne wykłady otwarte w języku angielskim, które będą prowadzili wykładowcy z University of West Attica - Grecja oraz z Universite Paris Nanterre – Francja. Wydział Ekonomii i Finansów współpracuje także z otoczeniem społeczno-gospodarczym, reprezentowanym przez krajowe i lokalne podmioty gospodarcze, urzędy administracyjne oraz instytucje finansowe, a także szkoły średnie, m.in. Zespół Szkół Ekonomicznych, którego absolwenci bardzo często podejmują dalsze kształcenie na Wydziale. Współpracuje z nami także Stowarzyszenie Księgowych w Polsce, Platforma Przemysłu Przyszłości oraz Polskie Towarzystwo Ekonomiczne. Studenci Wydziału Ekonomii i Finansów mogą rozwijać swoje zainteresowania naukowe w kołach naukowych (m.in. Koło Naukowe Faktura), a także poprzez publikację swoich pierwszych prac naukowych w wydziałowym czasopiśmie naukowym – *Studia Ekonomiczne, Prawne i Administracyjne*.

Wydział w ponad pięćdziesięcioletniej historii przechodził wiele przeobrażeń strukturalnych. Miało to swoje uzasadnienie wobec wyzwań ewoluujących: polskiej gospodarki i rynku pracy. Czy obecna struktura wydziału spełnia te wymogi?

Struktura Wydziału jest pochodną oferty dydaktycznej oraz prowadzonych badań naukowych. Na Wydziale Ekonomii i Finansów funkcjonuje pięć katedr: Ekonomii, Biznesu i Finansów Międzynarodowych; Finansów i Ubezpieczeń; Polityki Ekonomicznej i Bankowości oraz Rachunkowości.

Uważam, że taka struktura oddaje profil Wydziału zarówno badawczy, jak i dydaktyczny. W mojej ocenie odpowiada także potrzebom rynku. Patrząc z perspektywy czasu, kiedyś byliśmy większym wydziałem, ponieważ tworzyliśmy jedną organizację wspólnie z Wydziałem Prawa i Administracji. Teraz jesteśmy bardziej homogeniczni, mamy tylko nauki ekonomiczne i chcemy w tym zakresie rozwijać się w aspektach: dydaktycznym, jak i badawczo-naukowym. Mam nadzieję, że tak będzie.

Używając terminologii wojskowej, jakie są cele strategiczne dziekana WEiF?

Kiedy zostałam powołana na funkcję dziekana w 2019 roku, określiłam sobie, co należałoby zrobić na Wydziale, aby było to nowoczesne miejsce do studiowania i aby był to ośrodek naukowy na miarę wyzwań. Muszę nieskromnie powiedzieć, że wiele z założonych celów strategicznych już zrealizowałam. Pierwszym celem, który chciałam osiągnąć było rozszerzenie oferty kształcenia. Dlatego od 2020 r. prowadzimy kształcenie na dwóch nowych kierunkach: Finanse i rachunkowość oraz Analityka gospodarcza – studia I i II stopnia. Obecnie rozwijamy te kierunki, jak również prowadzony od lat kierunek Ekonomia. Z tym celem wiąże się kształcenie na dobrym poziomie, tj. prowadzone przez dobrych nauczycieli akademickich prowadzących badania, doskonalących swój warsztat dydaktyczny i ...przyjaznych studentom. Uważam, że można i nawet należy być wymagającym nauczycielem, ale należy także lubić studentów i starać się ich rozumieć. Dobra jakość kształcenia to także w przypadku kierunków ekonomicznych odpowiednia baza informatyczna, tj. sprzęt komputerowy oraz programy komputerowe. Mamy aktualnie cztery nowe pracownie komputerowe z odpowiednim oprogramowaniem – zarówno finansowo-księgowym (Insert, Symfonia), statystycznym (Statistica) oraz z grupy

business intelligence – np. program do symulacji biznesowych, w ramach którego studenci będą mogli poczuć się, jakby prowadzili przedsiębiorstwo lub biuro rachunkowe. Chcę także powiedzieć, że trwają prace nad stworzeniem pracowni w ramach projektu Przemysł 4.0, tzw. demonstratora, połączonego z laboratorium centralnym, gdzie studenci będą odbywali zajęcia głównie z zarządzania i inżynierii produkcji, w związku z realizowanym wspólnie z Wydziałem Mechanicznym kierunkiem studiów.

Kolejny cel, to badania naukowe. Jak zostałam dziekanem, największym ówczesnym wyzwaniem była parametryzacja, czyli ocena działalności naukowej. Dzisiaj już znamy jej wyniki i moja dyscyplina, tj. ekonomia i finanse otrzymała kategorię B+. Jestem z tego powodu bardzo szczęśliwa i dziękuję moim kolegom z Wydziału za dużą aktywność naukową i cieszę się, że udało mi się odpowiednio zaprezentować te wyniki w ankiecie ewaluacyjnej oraz zdobyć pieniądze z projektu Ministerstwa Edukacji i Nauki na finansowanie publikacji. Chciałabym zmotywować moich kolegów do bardziej aktywnego podejścia do występowania o granty naukowe – głównie z NCN, ale także w ramach innych programów, np. MEiN lub NAWA. Muszę powiedzieć, że tutaj mamy jeszcze dużo do zrobienia i uważam, że jest to konieczne, jeśli chcemy utrzymać uzyskaną kategorię B+. Wiem też, że najlepszą motywacją jest przykład, dlatego pomimo licznych obowiązków organizacyjnych, wciąż występuję o nowe projekty i uczestniczę w ich realizacji. Badania naukowe to także nasza wydziałowa konferencja, którą reaktywowałam, jak zostałam dziekanem i teraz odbywa się ona już co rok, a w pandemii - w trybie zdalnym. Mówię o konferencji *Gospodarka światowa – wyzwania XXI wieku*, która jest konferencją międzynarodową i znaną w środowisku naukowym, a którą stworzył JM Rektor – prof.

Sławomir Bukowski. Problematyka konferencji należy do ważnych i aktualnych problemów gospodarczych kraju i świata. Dotyczy problemów międzynarodowej integracji gospodarczej, polityki ekonomicznej, rynków finansowych, problemów rozwoju i wzrostu gospodarczego.

Na koniec chciałabym podkreślić, że bardzo mi zależy na dobrej atmosferze na wydziale. Dlatego podejmujemy działania integracyjne – chodzimy ze studentami w góry i pływamy na kajakach. Staram się, aby koledzy wspólnie realizowali projekty ku dobru i pożytkowi wspólnemu....

Wykłady w sali widowiskowej Urzędu Miejskiego dla ponad tysiąca studentów, kolejki do wykładowców mających konsultacje, przepełnione sale i korytarze wydziału. Tak było jeszcze kilkanaście lat temu. Boom edukacyjny był fenomenem w historii szkolnictwa wyższego w naszym kraju. Jak obecnie wygląda oferta dydaktyczna wydziału dla przyszłych studentów?

Wydział Ekonomii i Finansów prowadzi kształcenie na trzech kierunkach studiów: Ekonomia, Finanse i rachunkowość oraz Analityka gospodarcza. Oferta kształcenia obejmuje studia o profilu ogólnoakademickim, na poziomie I i II stopnia (licencjackie oraz magisterskie), prowadzone stacjonarnie i niestacjonarnie. Studenci Wydziału mogą realizować część programu studiów za granicą w ramach Programu Erasmus + (24 ośrodki akademickie z 11 krajów). Prowadzimy także studia podyplomowe z zakresu: rachunkowości i podatków, psychologii biznesu, innowacyjnego zarządzania biznesem, zarządzania podmiotami leczniczymi. Chcemy także uruchomić studia MBA (Master Business Administration) wspólnie z Uniwersytetem Ekonomicznym w Krakowie.

Jak scharakteryzowałaby Pani dziekan obecnego pracownika swojego wydziału? Czy spełnia on Pani wizję

naukowca - dydaktyka, który potrafi sprostać wyzwaniom współczesności?

Pracownicy Wydziału prowadzą badania naukowe w dyscyplinie ekonomia i finanse, z dużym naciskiem na współpracę ze środowiskiem międzynarodowym (współpraca m.in. z uniwersytetami z: Francji, Grecji, Słowacji, Turcji, Włoch oraz Wielkiej Brytanii). Przykładem znaczących osiągnięć pracowników Wydziału są publikacje książkowe w uznanym światowym Wydawnictwie Taylor & Francis Group Routledge, a także liczne publikacje artykułów naukowych w indeksowanych czasopismach. Znalazło to uznanie w wynikach oceny parametrycznej dyscypliny. Moja kolejna refleksja jest taka. Patrząc na Wydział, niestety widać... upływ czasu i konieczność odmłodzenia kadry naukowo-dydaktycznej. Stopniowo to robimy. Mamy nowe, młode osoby. Uważam, że są bardzo ambitne i oddane Wydziałowi, a także, jako dydaktycy, lubiące studentów, co dla mnie jest bardzo ważne. Pokładam w nich wielkie nadzieje i uważam, że od nich zależy przyszłość Wydziału. Myśląc o naukowcu, który odpowiada moim wyobrażeniom, uważam, że powinien posiadać przede wszystkim wewnętrzną dyscyplinę i powinien być kreatywny. Bez dyscypliny można tylko wypełniać podstawowe obowiązki akademickie, tj. prowadzić zajęcia. To niestety nie jest wystarczające, bo nauczyciel akademicki powinien także prowadzić badania i publikować ich wyniki. Uważam, że to bezwzględna konieczność, jeśli pracuje się na uczelni. Kreatywność pozwala znaleźć przedmiot badań i zrealizować badania. Należy jeszcze być wytrwałym i mocno wierzyć w to co się robi, czyli mieć pasję. Według mnie to najważniejsze cechy osoby uprawiającej naukę, zarazem niezmiennie od lat.

W bardzo potocznej opinii wydaje się, że w ekonomii nie można już wiele odkryć. Nasz świat jest skanowany

i pod tym względem bezustannie. A jednak przeczą temu kolejne Nobla w dziedzinie ekonomii i unikatowe publikacje, także Pani autorstwa. Co zatem czeka ekonomię, powiedzmy za 20 lat?

Ekonomia to nauka o efektywności procesów gospodarczych. Czy już wszystko zostało w niej odkryte? Nie sądzę.... To dziedzina zmienna, jak gospodarka i procesy w niej zachodzące. Myślę, że ekonomia jest nauką dynamiczną, której zasady należy weryfikować i odkrywać nowe. Wciąż są przyznawane kolejne Nagrody Nobla, co potwierdza, że uświadamiamy sobie kolejne prawa rządzące gospodarką, zachowaniami ludzi, wpływającymi na decyzje gospodarcze. Ostatnio bardzo popularny jest w ekonomii nurt behawioralny, tj. wykorzystujący narzędzia psychologii do analizy procesu podejmowania decyzji przez uczestników rynku. Ostatni Nobel w dziedzinie ekonomii został przyznany Benowi Bernankemu oraz Douglasowi Diamondowi i Philipowi Dybvigowi za „badania nad bankami i kryzysami finansowymi”. Ich prace wykazały duży wpływ banków na kryzysy gospodarcze. Można by powiedzieć, że analiza kryzysu powinna wyjaśniać sposób zachowania przy następnym kryzysie. Jednak, jak pokazuje historia, nie jest to możliwe, bo każdy kolejny kryzys to zestaw innych zmiennych go determinujących, dlatego...będziemy mieli wciąż nowe pomysły na gospodarkę i .....kolejne Nagrody Nobla.

Jaka jest Marzanna Lament prywatnie?

W zasadzie moje życie to praca..., a praca, to moje życie. Jestem chyba dowodem na działanie tego, co powiedział Konfucjusz: „Wybierz sobie zawód, który lubisz, a całe życie nie będziesz musiał pracować”. I tak chyba jest ze mną. Bardzo lubię swoją pracę. Lubię zwłaszcza kontakt ze studentami i zajęcia dydaktyczne. Dużo czasu spędzam na wydziale. Jak już nie pracuję, lubię podróżować. Moim

ulubionym krajem jest Portugalia. Podoba mi się tam prawie wszystko – stara Alfama, Baixa, gdzie można posłuchać fado, mosty w Porto, no i ... Cristiano Ronaldo jest Portugalczykiem. Zgadza się także z moją ulubioną Audrey Hepburn, że „Paryż to zawsze dobry pomysł”. W wolnych chwilach lubię także uprawiać rośliny i słuchać jazzu, np. w wykonaniu Diany Krall lub Michaela Bublé.

z dr hab. Marzanną Lament,
prof. UTH Rad.
rozmawiał Wojciech Bielawski

(od red.): **dr hab. Marzanna Lament, prof. UTH Rad.** Obszarem jej zainteresowań są zagadnienia rachunkowości i sprawozdawczości finansowej, w szczególności dotyczące zakładów ubezpieczeń. Jest autorką licznych publikacji naukowych opublikowanych w renomowanych wydawnictwach naukowych (m.in. Taylor & Francis Routledge, Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne). Dorobek naukowy obejmuje ponad 100 publikacji naukowych w tym artykuły w indeksowanych czasopiśmie naukowych. Pełni funkcję redaktora tematycznego z zakresu rachunkowości w czasopiśmie „Studia Ekonomiczne, Prawne i Administracyjne” oraz jest członkiem rady naukowej w czasopiśmie „Central

European Review of Economics & Finance.” Jest członkiem kapituły konkursu Gazety Bankowej - Przyjazna Firma Ubezpieczeniowa oraz członkiem Zespołu ds. energetyki miejskiej, powołanego przez Prezydenta Miasta Radomia. Od 2019 roku jest dziekanem Wydziału Ekonomii i Finansów.

W ramach Programu Erasmus + prowadziła wykłady dla studentów Universidade Da Beira Interior w Covilha (Portugalia), Technological Educational Institution of Epirus (Grecja) oraz Matej Bel University w Bańskiej Bystrzycy (Słowacja). Była koordynatorem projektów naukowych finansowanych ze środków Unii Europejskiej oraz Ministerstwa Edukacji i Nauki.

WYDARZENIA

Bożonarodzeniowe i Noworoczne życzenia

AKADEMICKA WIGILIA

W dniu 15 grudnia 2022 roku odbyło się, po dwuletniej przerwie spowodowanej pandemią, spotkanie wigilijne wspólnoty akademickiej Uniwersytetu.

Zgromadzonych powitał JM Rektor UTH Rad, prof. dr hab. Sławomir Bukowski. Uroczystości przewodniczył Eksceleńcja ks. bp dr Marek Solarczyk Ordynariusz Diecezji Radomskiej, który po odczytaniu ewangelii i poświęceniu opłatka, skierował kilka ciepłych słów do obecnych, a następnie udzielił błogosławieństwa.

W spotkaniu wzięli udział m.in.: postanka Agnieszka Górka, ks. dr Marek Adamczyk – rektor Wyższego Seminarium Duchownego w Radomiu, ks. Andrzej Tuszyński – prezes Stowarzyszenia Centrum Młodzieży „Arka”, proboszcz parafii p.w. Świętego Wacława w Radomiu, ks. Adrian Jakubiak – duszpasterz akademicki, Artur Standowicz – wicewojewoda woj. mazowieckiego, Radosław

Akademicka wigilia zgromadziła wielu znamienitych gości, pracowników i studentów, których powitał JM Rektor prof. Sławomir Bukowski

WYDARZENIA

Witkowski – prezydent Miasta Radomia, wiceprezydenci Miasta Radomia: Katarzyna Kalinowska, Mateusz Tyczyński, Waldemar Trelka – starosta powiatu radomskiego, dr Adam Duszyk – zastępca dyrektora Muzeum im. Jacka Malczewskiego w Radomiu, Sławomir Baćkowski – przewodniczący Rady Uczelni, ks. dr Grzegorz Zieliński – zastępca przewodniczącego RU, dr Łukasz Zięba – sekretarz RU, Andrzej Kwiecień – wiceprzewodniczący Rady Patronackiej naszej Uczelni, społeczny doradca rektora.

Spotkanie opłatkowe uświetnił występ Chóru Akademickiego UTH Rad. pod kierownictwem Agnieszki Kobierskiej.

Wojciech Bielawski

Promocje doktorskie

UROCZYSTE POSIEDZENIE SENATU UTH RADOM

Uroczyste posiedzenie Senatu UTH Radom odbyło się 23 listopada 2022 roku i było poświęcone promocjom doktorskim.

Posiedzenie otworzył JM Rektor prof. dr hab. Sławomir Bukowski, który powitał nowych naukowców - doktorów w dziedzinach: nauk społecznych, inżynieryjno-technicznych oraz sztuki. W swoim wystąpieniu podkreślił, że: *„Jest to niezwykle wydarzenie w historii uczelni, ważny krok rozwoju intelektualnego nowego pokolenia, z rozbudzonymi aspiracjami naukowo-badawczymi. Wyzwania otaczającej nas rzeczywistości są tak ogromne, że sprostanie im, wymaga nieustannego poszerzania wiedzy i podnoszenia własnych kwalifikacji”*. Dodał, że: *„Dwa ważne zadania, jakie stoją przed nami, to prowadzona na jak najwyższym poziomie dydaktyka oraz badania naukowe nad nowymi technologiami”*.

Następnie prorektor ds. badań naukowych dr hab. inż. Wojciech Żurawski przyjął ślubowanie od uczestniczących w uroczystości doktorów. Na jego zakończenie wypowiedział formułę: *„Przeto, nic już nie stoi na przeszkodzie, abyśmy godnością, którą posiadacie, pragniecie Was obdarzyli. Na mocy uchwał Senatu Uczelni ogłaszamy, że mianowano Was Doktorami i nadano Wam wszelkie prawa i przywileje z tym związane; w dowód czego otrzymacie dyplomy opatrzone pieczęcią Uczelni”*.

Dyplomy doktorskie otrzymali:
(w dyscyplinie ekonomia i finanse):
- doktor Małgorzata Kozłowska, na podstawie rozprawy pt. *„Efekty ekonomiczne realizacji strategii zrównoważonego rozwoju transportu w Unii Europejskiej”*. Promotorem

Doktorzy ze swoimi promotorami

Doktorzy w otoczeniu promotorów i JM Rektora

rozprawy doktorskiej jest doktor habilitowana Anna Mężyk z UTH Rad..

- doktor Martyna Mostowska, na podstawie rozprawy pt. „*Wpływ procesów integracyjnych z krajami Unii Europejskiej na międzynarodową konkurencyjność gospodarek Bułgarii i Rumunii*”. Promotorem rozprawy doktorskiej jest profesor Sławomir Bukowski z UTH Rad.

- doktor Marlena Tępińska, na podstawie rozprawy pt. „*Determinanty stabilności finansowej w strefie euro*”. Promotorem rozprawy doktorskiej jest doktor habilitowany Jan Bednarczyk z UTH Rad.

- doktor Andrzej Gumieniczek, na podstawie rozprawy pt. „*Efekty ekonomiczne rewitalizacji Staromiejskich Zespołów Urbanistycznych*”. Promotorem rozprawy doktorskiej jest profesor Sławomir Bukowski z UTH Rad.

- doktor Joanna Żukowska-Kalita, na podstawie rozprawy pt. „*Implementacja teorii dynamiki gospodarczej Michała Kaleckiego do oceny cykliczności rozwoju polskiej gospodarki po 1990 roku*”. Promotorem rozprawy doktorskiej jest doktor habilitowany Jan Bednarczyk z UTH Rad.

(w dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości)

- doktor Magdalena Woźniak, na podstawie rozprawy pt. „*Doskonalenie cech jakościowych produktów emulsyjnych na bazie tłuszczów modyfikowanych*”. Promotorem rozprawy doktorskiej jest profesor Małgorzata Kowalska z UTH Rad.

- doktor Anna Łąc, na podstawie rozprawy pt. „*Preferencje młodzieży studiującej dotyczące jogurtów*”. Promotorem rozprawy doktorskiej jest doktor habilitowana Małgorzata Lotko z UTH Rad.

(w dyscyplinie inżynieria mechaniczna):

- doktor Grzegorz Mędrak, na podstawie rozprawy pt. „*Optymalizacja tarczowego sprzęgła wisko-*

tycznego z cieczą elektoreologiczną”. Promotorem rozprawy doktorskiej jest doktor habilitowany inżynier Wojciech Żurowski z UTH Rad.

- doktor Dariusz Stanisławek, na podstawie rozprawy pt. „*Badania i ocena odporności renowacyjnych powłok lakierniczych nadwozi samochodowych na zarysowanie, ścieranie oraz erozję*”. Promotorem rozprawy doktorskiej jest profesor Danuta Kotnarowska z UTH Rad.

(w dyscyplinie artystycznej sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki):

- doktor Gabriela Cichowska, na podstawie rozprawy pt. „*Nie zasypiam bez zaśnięcia – chaos źródłem ładu*”. Promotorem rozprawy doktorskiej jest doktor habilitowany Romuald Kołodziej z UTH Rad.

- doktor Karolina Jarosławska, na podstawie rozprawy pt. „*Obrazy wody – cykl prac malarskich*”. Promotorem rozprawy doktorskiej jest doktor habilitowana Wioletta Jaskólska z Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie.

- doktor Anna Schumacher, na podstawie rozprawy pt. „*Rzeczywistość unieruchowiona przez sztukę. „Gabinety osobliwości*”. Promotorem rozprawy doktorskiej jest profesor Andrzej Markiewicz z UTH Rad.

- doktor Katarzyna Wesołowska-Waszkowska, na podstawie rozprawy pt. „*Ważne jak dźwięk*”. Promotorem rozprawy doktorskiej jest profesor Paulina Komorowska-Birger z Uniwersytetu Zielonogórskiego.

- doktor Magdalena Kuczma, na podstawie rozprawy pt. „*Psychofizyczność elementem poszukiwania misterium malarskiego*”. Promotorem rozprawy doktorskiej jest doktor habilitowany Piotr Mastalerz z Politechniki Łódzkiej.

- doktor Małgorzata Dawidiuk, na podstawie rozprawy pt. „*Ikony-cienie epifanii Światła*”. Promotorem rozprawy doktorskiej jest doktor habilitowany Janusz Cywicki.

Doktor Anna Łąc (z prawej) z promotorką dr hab. Małgorzatą Lotko

Ponadto podczas uroczystego posiedzenia Senatu UTH Rad. Katarzynie Ziębakowskiej-Cecot z Wydziału Filologiczno-Pedagogicznego wręczono *Medal Komisji Edukacji Narodowej*, który przyznał Minister Nauki i Edukacji, za szczególne Zasługi dla Oświaty i Wychowania.

Natomiast Senat Uniwersytetu Technologiczno-Humanistycznego im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu przyznał *Medal im. Kazimierza Pułaskiego* Radosławowi Figarskiemu – prezesowi Zarządu firmy Konrem S.A., za znaczący wkład pracy w działalność i rozwój Uczelni, a szczególnie Wydziału Sztuki.

Nagrodę indywidualną I-go stopnia za osiągnięcia naukowe otrzymała prof. dr hab. inż. Małgorzata Kowalska z Wydziału Inżynierii Chemicznej i Towaroznawstwa

Na zakończenie uroczystego posiedzenia Senatu Chór Akademicki zaśpiewał pieśń „*Gaudeamus Igitur*”.

Wojciech Bielawski

40. lecie pracy naukowej

JUBILEUSZ

PROFESORA SŁAWOMIRA I. BUKOWSKIEGO

Jubileuszowa X Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Gospodarka światowa – wyzwania XXI wieku”, zorganizowana przez Wydział Ekonomii i Finansów w Baranowie Sandomierskim, była dedykowana wybitnej postaci świata nauki - prof. dr. hab. Sławomirowi I. Bukowskiemu, który obchodził 40-lecie pracy naukowej.

Niezwykle obszerny dorobek naukowy prof. dr. hab. Sławomira I. Bukowskiego jest znany i doceniany nie tylko w środowisku światowej renomy ekonomistów ale także w innych wpływowych gremiach gospodarczo - politycznych. Profesor jest autorem ponad 180 artykułów naukowych, 7 autorskich monografii oraz wielu monografii zbiorowych. Prowadzi wykłady w uczelniach w kraju i za granicą m.in. we Francji, w Grecji, we Włoszech, w Turcji, czy w Wielkiej Brytanii. Regularnie uczestniczy w konferencjach krajowych i zagranicznych. Niedawno powrócił z Pragi z międzynarodowego sympozjum „The 16th International Days of Statistics and Economics”. Jest założycielem i redaktorem czasopisma „Central European Review of Economics & Finance”.

W trakcie swojej kariery zawodowej pełnił odpowiedzialne funkcje w strukturze uczelni: prodziekan ds. studiów dziennych oraz dziekana na Wydziale Ekonomicznym Politechniki Radomskiej, a następnie prorektora ds. rozwoju kadry i współpracy z zagranicą. Od września 2020 roku pełni funkcję rektora Uniwersytetu Technologiczno-Humanistycznego im. K. Pułaskiego w Radomiu.

Uroczysta kolacja, która odbyła się pierwszego dnia konferencji, była okazją do wyrażenia uznania dla dokonań naukowych, dydaktycznych i organizacyjnych prof. dr. hab. Sławo-

Uczestnicy konferencji gratulowali JM Rektorowi prof. Sławomirowi Bukowskiemu (z prawej) z okazji jubileuszu 40. lecia pracy naukowej

mira Bukowskiego. Życzenia z okazji jubileuszu wygłosili: przewodnicząca Komisji Rozwoju Regionalnego Sejmiku Województwa Podkarpackiego Kamila Piech – opiekun Zamku w Baranowie Sandomierskim wraz z Kasztelanem Bractwa Chorągwi Rycerstwa Ziemi Sandomierskiej Karolem Burym i jego członkami. Następnie dr hab. Marzanna Lament, prof. UTH Rad. – dziekan Wydziału Ekonomii i Finansów oraz dr Joanna Bukowska – prodziekan WEiF zaprezentowały sylwetkę Jubilata oraz poprowadziły oficjalną część uroczystości.

Laudacje na rzecz Jubilata wygłosili: dr hab. inż. Elżbieta Sałata, prof. UTH Rad. – prorektor ds. dydaktycznych i studenckich, dr hab. inż. Waldemar Nowakowski, prof. UTH Rad., – prorektor ds. nauki i współpracy z zagranicą i dr hab. inż. Wojciech Żurowski, prof. UTH Rad. – prorektor ds. badań naukowych, a także członkowie Rady Uczelni: Sławomir Baćkowski, Grażyna Wieczorska, Iwona Komorska, Grzegorz Zieliński, Łukasz Zięba i Janusz Trojanowski a także przedstawiciele katedr Wydziału Ekonomii i Finansów oraz inni pra-

cownicy naszego Uniwersytetu. Laudacje wygłosili również przedstawiciele krajowych ośrodków akademickich, w tym: Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie, Krakowskiej Akademii im. A. Frycza Modrzewskiego, Uniwersytetu Łódzkiego, Politechniki Łódzkiej, Politechniki Warszawskiej, Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie oraz Akademii Górniczo-Hutniczej im. Stanisława Staszica w Krakowie.

Jubilat – prof. dr hab. Sławomir Bukowski – podziękował wszystkim za życzenia. Podkreślił, że do jego osiągnięć przyczynili się też jego współpracownicy i wszyscy, którzy wspierali go swoją wiedzą i zaangażowaniem w realizacji naukowych osiągnięć.

Wszyscy zebrani goście mieli możliwość uczestniczenia w wielu atrakcjach przygotowanych przez Zespół Zamkowo-Parkowy, występy Bractwa

Chorągwi Rycerstwa Ziemi Sandomierskiej, w tym pokaz władania mieczem i średniowieczne tańce, jak również zwiedzanie z pochodniami Zamku w Baranowie Sandomierskim.

Redakcja „*Kuriera Uniwersyteckiego*” przyłącza się do życzeń dla Jubilata.

Joanna Bukowska
prodziekan WEiF

Kolejna dotacja dla Wydziału Mechanicznego

PROJEKT APARATUROWY

Ministerstwo Edukacji i Nauki przyznało kolejny grant inwestycyjny dla Wydziału Mechanicznego UTH Radom. Środki te zostaną przeznaczone na zakup aparatury do projektu „Laboratorium charakteryzacji magnetomechanicznej i strukturalnej elementów z metalicznego druku 3D”.

Po uzyskaniu dotacji na budowę „Centrum Technologii Cyfrowych Przemysłu 4.0”- cyberfizycznej platformy nauczania, badań i projektowania, uzyskaliśmy kwotę 12.1 miliona złotych na realizację projektu aparaturowego pod nazwą „Laboratorium charakteryzacji magnetomechanicznej i strukturalnej elementów z metalicznego druku 3D”.

Przypomnijmy – Minister Edukacji i Nauki przyznał naszej Uczelni dotację celową na dofinansowanie inwestycji pod nazwą „Przebudowa budynków bazy laboratoryjnej WM oraz WEiF”. Dzięki tej inwestycji powstanie Centrum Technologii Cyfrowych 4.0 zorganizowanych w postaci Laboratorium Cyberfizycznego z bazą fizycznych demonstratorów procesów i technologii przemysłowych oraz Laboratorium Analiz Danych Przemysłowych w Systemach Chmurowych. Laboratoria umożliwią sterowanie demonstratorami lokalnie lub zdalnie, monitorowanie, zbieranie i przetwarzanie danych

w czasie rzeczywistym, kontrolowanie i analizowanie operacji realizowanych podczas produkcji oraz zarządzania przedsiębiorstwem. Centrum będzie wyposażone w demonstrator główny odwzorowujący rzeczywistą zrobotyzowaną linię produkcyjną z urządzeniami i rozwiązaniami programowo-sprzętowymi oraz wyodrębnione, autonomiczne demonstratory wybranych technologii charakterystycznych dla systemów realizujących koncepcję Przemysłu 4.0. Inwestycja ta umożliwi kadrze uczelni, studentom i zleceniodawcom prowadzenie eksperymentalnych prac badawczo-rozwojowych w zakresie opracowywania, testowania i optymalizacji rozwiązań projektowych P 4.0 przed wdrożeniem ich w systemach produkcyjnych. Koszt inwestycji to kwota 7 mln zł, a Ministerstwo Edukacji i Nauki powyższe zadanie dofinansuje kwotą 6 200 000 zł. Realizacja tej inwestycji potrwa do końca 2023 r.

Projekt aparaturowy obejmuje zakup m.in. drukarki 3D do proszków

metalicznych spiekanych laserowo, maszyn wytrzymałościowych, mikroskopów, spektrometrów do badań składu pierwiastkowego, magnetometrów oraz dyfraktometru rentgenowskiego. Dzięki planowanym zakupom sprzętowym możliwa będzie m.in. kontrola jakości elementów wytworzonych techniką druku 3D, jak i tradycyjną technologią obróbki skrawaniem CNC. Wyjątkową cechą powstającego laboratorium będzie wykorzystanie defektoskopowych metod magnetycznych. Przewiduje się również badania produktów tarcia, powierzchni trących oraz próbek środowiskowych z obszarów zurbanizowanych. Laboratorium służyć będzie również Wydziałowi Transportu, Elektrotechniki i Informatyki oraz innym wydziałom prowadzącym badania materiałowe i środowiskowe. Oprócz badań o charakterze naukowym otwierają się też nowe kierunki ścisłej współpracy z przemysłem metalowym w regionie radomskim. Realizacja projektu zaplanowana jest na lata 2022-2025.

Oba granty inwestycyjne wpisują się w strategię naszej Uczelni, by oferować nowoczesne zaplecze do kształcenia kadr inżynierskich na takich kierunkach studiów, jak: Robotyka i Automatykacja Procesów, Zarządzanie i Inżynieria Produkcji, Mechanika i Budowa Maszyn.

Za opracowanie wniosku projektu aparaturowego odpowiedzialny jest zespół w składzie: główny redaktor wniosku dr hab. Tadeusz Szumiata, prof. UTH Rad. – kierownik Katedry Fizyki oraz redaktorzy pomocniczy: dr inż. Marcin Wikło – pracownik Katedry Mechaniki Stosowanej i Mechatroniki WM, dr hab. inż. Mirosław Rucki, prof. UTH Rad. – pracownik Katedry Technologii Maszyn WM, dr hab. inż. Jerzy Wojciechowski, prof. UTH Rad. – prodziekan WTEil.

Wojciech Bielawski

Wizualizacja sali 105 Biura Projektowego WG

Oferta Akademickiego Inkubatora Przedsiębiorczości

ŚWIATOWY TYDZIEŃ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI

W listopadzie 2022 roku odbył się Światowy Tydzień Przedsiębiorczości zorganizowany przez Akademicki Inkubator Przedsiębiorczości działający w naszym Uniwersytecie.

Światowy Tydzień Przedsiębiorczości to międzynarodowy projekt promujący świadomy rozwój, aktywną postawę wobec życia i podejmowanie biznesowych inicjatyw. Projekt organizowany jest od 2008 roku w ponad 150 krajach świata, w tym w Polsce. W jego trakcie organizacje, instytucje i firmy, którym zależy na rozwijaniu przedsiębiorczości, organizują bezpłatne szkolenia, warsztaty, debaty i konkursy pomagające zdobyć wiedzę z zakresu zakładania i rozwijania własnej działalności gospodarczej, budo-

wania sieci kontaktów, zakładania start-upów, negocjowania z pracodawcą czy budowania własnej marki.

Obchody Światowego Tygodnia Przedsiębiorczości zorganizowane przez Akademicki Inkubator Przedsiębiorczości w Kamienicy Deskurów w Radomiu otworzyła dr Katarzyna Kalinowska – zastępca prezydenta Miasta Radomia. Następnie rozpoczęła się Debata Ekspertka pt. „Potrzeba postaw przedsiębiorczych młodzieży XXI wieku w perspektywie wyzwania rynku pracy”. Poprowadził

ją dr Mirosław Żurek – Sieć Badawcza Łukasiewicz Instytut Technologii Eksploatacji. Wzięli w niej udział: JM Rektor prof. dr hab. Sławomir Bukowski, dr Andrzej Gołębiowski – profesor Akademii Handlowej Nauk Stosowanych w Radomiu – dziekan Wydziału Studiów Strategicznych i Technicznych, Zuzanna Waniek – członek zarządu Fundacji Platforma Przemysłu Przyszłości, Janusz Trojanowski – prezes zarządu GGG sp. z o.o. i wiceprezes Izby Przemysłowo-Handlowej Ziemi Radomskiej

Ponadto odbyły się wykłady, spotkania Kół Naukowych działających na Uniwersytecie Technologiczno-Humanistycznym im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu oraz wizyty studyjne w radomskich firmach z udziałem studentów UTH Rad.

Wykłady:

„Ile kaw trzeba wypić, żeby powstał projekt studencki?” Rzec o inkubatorze” – autor Jacek Sztolcman – kierownik Centrum Współpracy i Dialogu Uniwersytetu Warszawskiego.

„Jak założyć działalność gospodarczą?” – autorka dr hab. Marzanna Lament prof. UTH Rad.; dziekan Wydziału Ekonomii i Finansów, przewodnicząca Rady Nadzorującej Akademicki Inkubator Przedsiębiorczości.

„Pomysł na biznes, czyli jak napisać dobry biznes plan?” – autorka dr Ewa Ferensztajn-Galardos, Dyrektor Akademickiego Inkubatora Przedsiębiorczości, WTEiI.

„Komunikacja w biznesie” – autorka dr Renata Krajewska, WTEiI.

Obchody Światowego Tygodnia Przedsiębiorczości zorganizowane przez Akademicki Inkubator Przedsiębiorczości UTH Rad. obfitowały w wiele spotkań, wykładów i warsztatów

Ponadto odbyły się spotkania Kół Naukowych działających na Uniwersytecie Technologiczno-Humanistycznym im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu oraz Wizyty studyjne

w radomskich firmach z udziałem studentów UTH Rad.

Wojciech Bielawski

Erasmus+ Training mobility

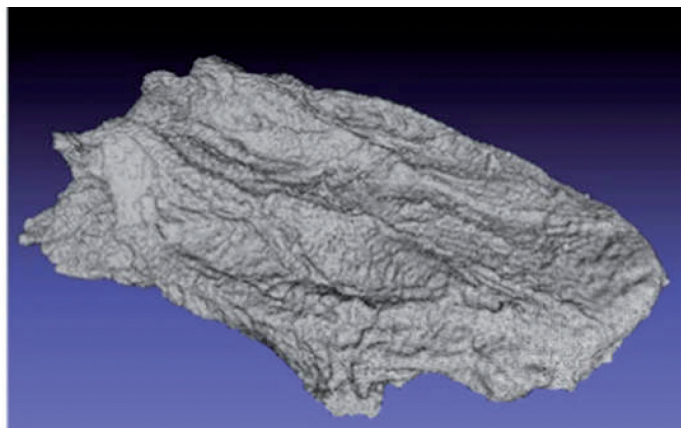
WIRTUALNE OBIEKTY PALEONTOLOGICZNE

W dniach 28.11-2.12.2022 roku pracownicy Wydziału Mechanicznego wzięli udział w szkoleniu zorganizowanym przez naukowców z TU Bergakademie Freiberg (Niemcy) w ramach programu Erasmus+. Nasz Uniwersytet w ramach tego programu podpisał umowę o współpracy z niemiecką uczelnią. Szkolenie dotyczyło skanowania, tworzenia modeli cyfrowych oraz druku 3D obiektów paleontologicznych (Reverse Engineering).

W ramach nawiązanej współpracy uczestnicy szkolenia będą pracować nad rozwiązaniem problemów dotyczących m.in. dokładności modeli

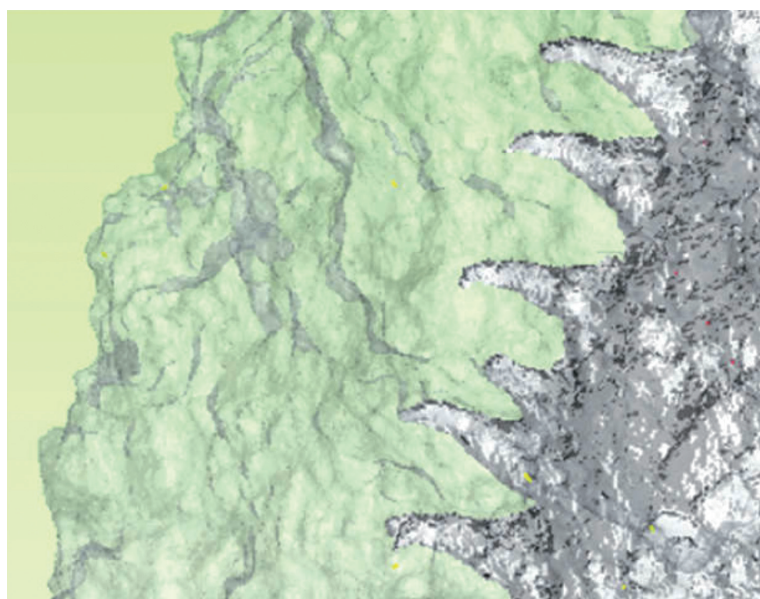
cyfrowych, pozyskanych za pomocą różnych urządzeń skanujących oraz geometrycznej dokładności odtworzenia obiektów paleontologicznych za

pomocą drukarek 3D różnych typów. Modele cyfrowe będą wykorzystane m.in. w celach edukacyjnych jako obiekty "Wirtualnej rzeczywistości".

ści" (*Virtual Reality*). Projekt edukacyjny tego typu jest obecnie realizowany dla Naturkunde Museum Chemnitz (Niemcy).

Wśród najciekawszych obiektów, których dotyczyło szkolenie, można wymienić znaleziony w Kirgizstanie fragment czworonożnego gada *Madygenerpeton pustulatum*, którego wiek jest szacowany na 237 mln lat. Jest to unikatowy obiekt, gdyż, jak dotąd, nie znaleziono ani jednego przedstawiciela tego gatunku w całości, tylko fragmenty. Odkryty w Kirgizstanie fragment to skamieniała zniekształcona czaszka, której nie da się oddzielić od bryły skamieniałego gruntu. Dlatego też wykonano zdjęcia tomograficzne, a model cyfrowy pozyskany z tomografii jest porównywany z innymi 3D modelami, odzwierciedlającymi zewnętrzny kształt skamieliny. Wyniki analizy, przeprowadzonej w ramach warsztatów Erasmus+ Training, zostały opracowane w postaci referatu, wygłoszonego na konferencji 3rd *International Conference in New Research and Development and Natural*

Skamieniała czaszka *Madygenerpeton pustulatum*: Zdjęcie; 3D cyfrowy model powierzchni; obraz tomograficzny pozwalający zbadać elementy czaszki ukryte w skamieniałym gruncie

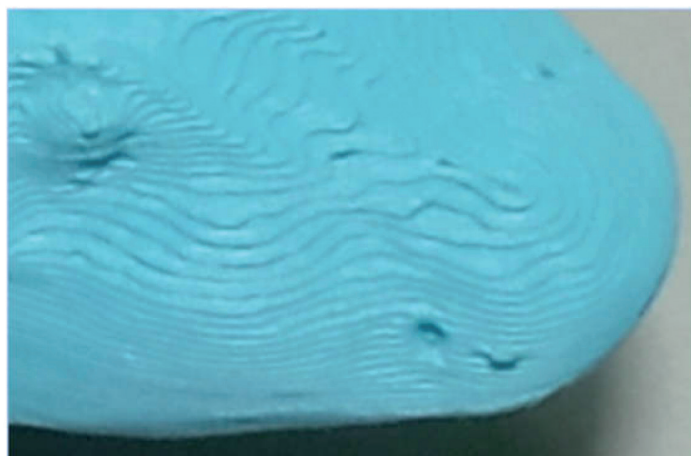
Wydruk 3D modelu na podstawie skanu skamieliny *Chemnitzion richteri*

WYDARZENIA

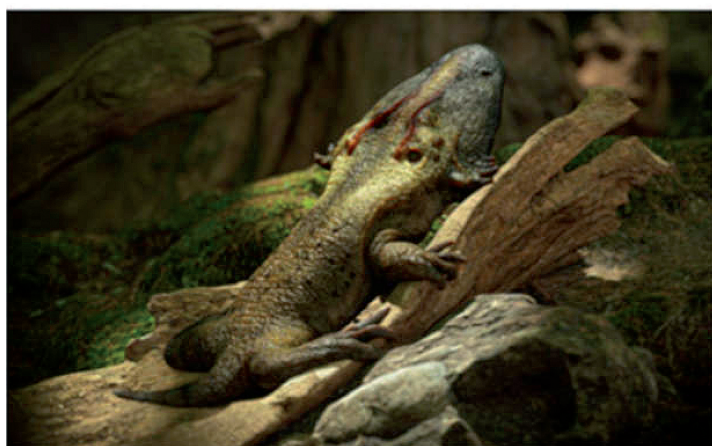
Science, *ICNRDTNS*, która odbyła się w Slovenii 20-21 grudnia 2022 r. Planowana jest następnie publikacja pełnego artykułu w czasopiśmie punktowanym.

Innym skamieniałym obiektem, którego dotyczyło szkolenie, jest niedawno odkryty w Chemnitz okaz *Chemnitzion richteri*. Znaleźisko liczy sobie 291 mln lat i jest odbiciem ciała tego zwierzęcia w skamieniałym

gruncie. Na podstawie odbicia utworzono kształt ciała, jak widać na zdjęciu poniżej. Analiza metrologiczna dotyczy zniekształceń powstałych w wyniku skanowania i druku oraz morfologii uzyskanej powierzchni.

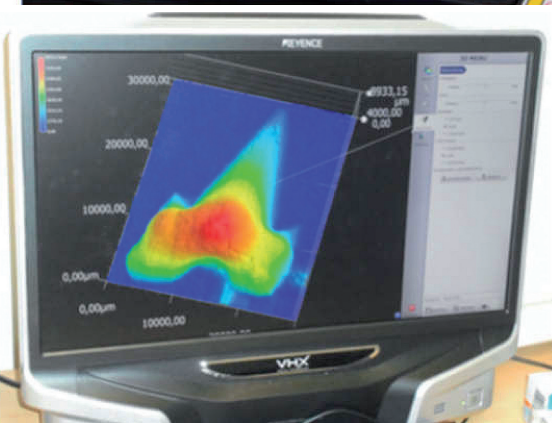
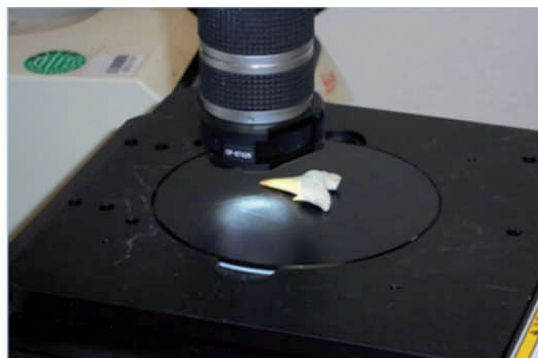
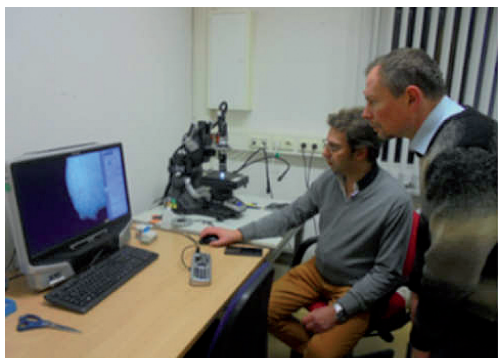
Wydruk CD modelu na podstawie skanu skamieliny *Chemnitzion richteri*

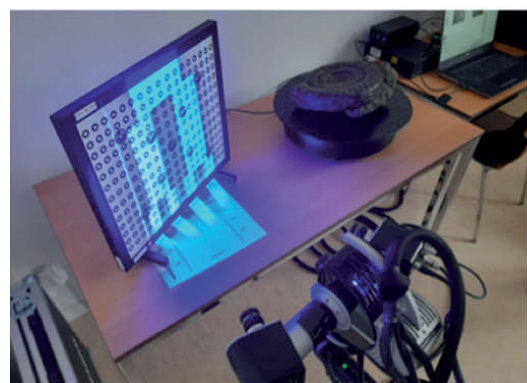
Edukacyjna rekonstrukcja wyglądu *Chemnitzion richteri* w wirtualnej rzeczywistości

Mikroskop umożliwiający dokładne rysowanie ręczne obserwowanego obiektu

3D skanowanie skamieniałego zęba rekina

Kalibracja skanera oraz 3D skanowanie dużej skamieliny

Jak się okazało, wiedza inżynierska i doświadczenie pracowników naukowych Wydziału Mechanicznego UTH Radom mogą się przydać również w paleontologii. To jest jeden z wielu przykładów interdyscyplinarnego

podejścia do problemów naukowych o znaczeniu międzynarodowym.

dr hab. inż. Mirosław Rucki, prof. UTH Rad.

Międzynarodowy projekt edukacyjny

WF-P W FOSTIN

Wydział Filologiczno-Pedagogiczny, wraz z pozostałymi instytucjami partnerskimi, weźmie udział, w ramach programu Erasmus+, w projekcie „Fostering Students’ (FOSTIN).

Projekt będzie realizowany od 1 grudnia 2022 r. do 30 listopada

2025 r. Całkowity koszt jego dofinansowania wynosi: 250,000 €. Partnera-

mi projektu są: Univerzita Konstantina Filozofa, Słowacja, Nitra; Uniwersytet

Technologiczno-Humanistyczny im. Kazimierza Pułaskiego, Polska, Radom; Universitatea Crestina Partium, Rumunia, Oradea; Eszterhazy Karoly Katolikus Egyetem, Węgry, Eger; Gymnázium Myjava, Słowacja, Myjava; Gymnázium Golianova, Słowacja, Nitra; University of Badji Mokhtar Annaba, Algieria, Annaba; Saurashtra University, India, Rajkot; Západočeská univerzita v Plzni, Republika Czeska, Pilzno; Evanjelická Gymnázium Juraja Tranovsekého, Słowacja, Liptovský Mikuláš; Gymnazium Andreja Kmeta, Słowacja, Banská Štiavnica.

Główne cele projektu to:

- zaprojektowanie wysokiej jakości interdyscyplinarnych materiałów edukacyjnych, które będzie można

wykorzystać w ponadnarodowym kontekście edukacyjnym,

- rozwijanie interdyscyplinarnych kompetencji kluczowych, zarówno nauczycieli jak i uczniów, poprzez warsztaty oraz projektowanie materiałów edukacyjnych,
- wspieranie nauczycieli poprzez zapewnienie im gotowych interdyscyplinarnych materiałów edukacyjnych.

Projekt obejmuje działania związane z różnymi aspektami uczenia się interdyscyplinarnego korzystając z opracowanych przez partnerów projektu czterech cyfrowych podręczników z interdyscyplinarnymi lekcjami, które połączą następujące przedmioty: literatura, sztuka i kul-

tura, edukacja obywatelska i historia. Nowo zaprojektowane materiały zostaną poddane walidacji w ośmiu kohortach COIL w które zaangażowani będą uczniowie i nauczyciele wszystkich instytucji partnerskich. Trzecim ważnym rezultatem będzie zasób wirtualny centrum, w którym uczniowie i nauczyciele będą wchodzić w interakcje i dzielić się swoją wiedzą.

Koordinatorami projektu na Wydziale Filologiczno-Pedagogicznym są dr Agata Buda i dr Iwona Gryz.

*oprac. Wojciech Bielawski
na podst., materiałów
strony internetowej WF-P*

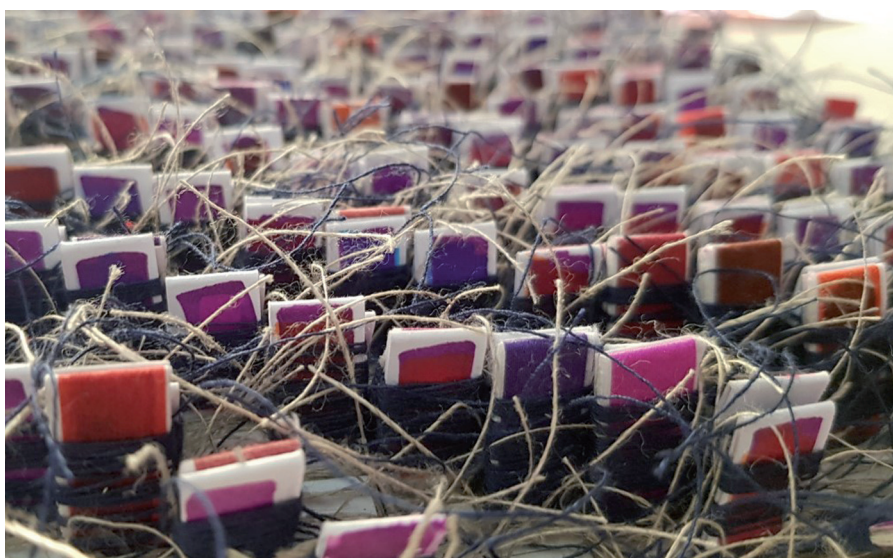
Tryptyki Wojdały-Markowskiej

WYSTAWA W INDONEZJI

W Muzeum Narodowym Indonezji w Dżakarcie na Wystawie Polskiej Współczesnej Tkaniny Artystycznej i Batiku POLA (4-30 października 2022 r.) swoje prace wystawiała Hanna Wojdała-Markowska z Wydziału Sztuki.

Te prace to dwa tryptyki: „Struktury nie do końca kolorowe: żółty, zielony i niebieski” oraz „Struktury reliefowe 1,2,3”, wykonane techniką tkacką mieszaną na osnowie, 2x 3 szt. po 25x25 cm każda. Oba tryptyki powstały wiosną 2020 roku.

A tak o swojej twórczości i tryptykach prezentowanych w Indonezji mówi ich autorka dr hab. Hanna Wojdała-Markowska, prof. UTH Rad.: (...) „*W swoich projektach dotykam koncepcji struktur jako systemów wykorzystujących modułowo powtarzające się elementy formy artystycznej, takie jak punkty, linie, kształty, kolory, materie i reliefy. Materiałowe moduły, które składają się na po-*

Tryptyk struktur reliefowych 1.2.3., 2 część tryptyku (zdjęcie detalu) technika tkacka mieszaną na osnowie, 25x25

wierzchnię unikalnych tkanin (wraz z otaczającymi je przestrzeniami) stanowią dla mnie otwartą, inspirującą, uporządkowaną rzeczywistość. Inspiracje oscylują wokół: powtarzalności rytmów, bogactwa barwnych i ulotnych powidoków, specyficznych zestawień kolorystycznych opartych na kontrastach i podobieństwach, osobistego przygotowania tkanin, papierów czy innych materiałów, ich warstw, sposobów łączenia, montażu. Inspiruje mnie otaczający świat, w którym odnajduję: powierzchnie, przestrzenie, zjawiska atmosferyczne, układy kompozycyjne, ale także konkretne przedmioty, bibeloty, niewykorzystane nici, przędze, tkaniny. Niektóre z nich staram się ponownie wykorzystać, nadając im nowe miejsca i znaczenia. Doceniam ich zewnętrzne piękno i wyjątkowość”.

Wojciech Bielawski

(od red.): **Hanna Wojdała-Markowska** absolwentka Państwowej Wyższej Szkoły Sztuk Plastycznych (obecnie ASP) w Łodzi na Wydziale Włókienniczym, dyplom z wyróżnieniem w 1990 r.; doktorat na Wydziale Tkaniny i Ubioru ASP w Łodzi w 1998 r.; habilitacja na Wydziale Malarstwa ASP w Warszawie w 2007 r. Od 1996 r. pracuje na Wydziale Sztuki UTH w Radomiu, od 2007 r. na stanowisku prof. UTH. Stypendystka Ministra Kultury i Sztuki w 1990 r. oraz Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w zakresie upowszechniania kultury w 2021 r. Uprawia twórczość w zakresie: malarstwa i rysunku, tkaniny artystycznej, unikatowego ubioru. Za swoje realizacje otrzymała kilkanaście medali, nagród i wyróżnień. Wzięła udział w ponad 200 wystawach międzynarodowych, ogólnopolskich, środowiskowych, zorganizowała 34 wystawy indywidualne i kilka pokazów autorskiego ubioru.

Struktura rytmów zielonych, 1 część tryptyku technika tkacka mieszana na osnowie 25x25x4,5 cm, 2020 (2)

Czy adwokat może kłamać?

ADWOKAT NA UCZELNI

To tytuł wydarzenia organizowanego przez Naczelną Radę Adwokacką, które 17 listopada br. odbyło się w 12 ośrodkach akademickich w całej Polsce. Tego dnia przypadał Międzynarodowy Dzień Studenta.

Animatorem ogólnopolskiej akcji jest Naczelna Rada Adwokacka we współpracy z Okręgowymi Radami Adwokackimi. W spotkaniach uczestniczyli adwokaci, aplikanci i studenci prawa.

Do takiego wydarzenia doszło na Wydziale Prawa i Administracji naszego Uniwersytetu. W ramach spo-

tkania przedstawione zostały tajniki zawodu adwokata oraz aplikacji adwokackiej. Wiadomościami z tego zakresu dzielili się zaproszeni goście: adwokat Przemysław Rosati – prezes Naczelnej Rady Adwokackiej, adwokat Bartłomiej Witucki – adwokat zajmujący się prawem autorskim, prawami mediów i reklamy oraz no-

wych technologii – oraz dziekan Okręgowej Rady Adwokackiej w Radomiu adwokat Marek Jagielski, organizator spotkania z ramienia uczelni i Izby – adwokat Monika Strus-Wołos, a także aplikantki adwokackie: Ilona Strus, Karolina Jarząbek, Katarzyna Płaskocińska, Agata Skrzyńczak (absolwentki kierunku prawo UTH Radom).

Podczas spotkania poruszono wiele tematów, m.in.: czy trudno się dostać na aplikację adwokacką? jakie cechy powinien mieć aplikant adwokacki i adwokat? ile w nas tradycji, etosu, a ile realiów współczesności? czy adwokat może kłamać? dlaczego adwokat nie może się reklamować? czy, przed kim i za co odpowiada adwokat? etyka zawodowa – relikw czy instrument ochrony interesów

Spotkanie *Adwokat na uczelni* zorganizował Wydział Prawa i Administracji

klienta, adwokata i samorządu?

Spotkanie można by podsumować poniższym stwierdzeniem: „Adwokat jest przede wszystkim po to, by walczyć i dawać ludziom nadzieję albo chociaż tej nadziei nie odbierać.

Stąd kolor zielony na adwokackim żabocie”.

oprac. Wojciech Bielawski
na podstawie materiałów
otrzymanych od Pawła Świtala

Przyjechali z Mongolii

NAUKA JĘZYKA I STUDIA

W listopadzie 2022 roku przyjechała do Radomia grupa 46 uczniów z Mongolii, którzy na naszym Uniwersytecie uczyć się języka polskiego i od października 2023 roku zostaną naszymi studentami.

W lipcu 2022 roku została podpisana umowa pomiędzy UTH Radom i the Education Loan Fund under the Ministry of Education and Science in Ułanbator, Mongolia. Fundacja rekrutuje zdolnych uczniów chcących podjąć studia za granicą. W ramach umowy do Radomia, na początku listopada, przyjechała grupa 46 osób z Mongolii. Najpierw słuchacze rozpoczęli dwusemestralny, intensywny kurs języka polskiego, zorganizowany i prowadzony przez pracowników Wydziału Filologiczno-Pedagogicznego. Tę edukację opłaca mongolska fundacja. Po okresie nauki języka polskiego studenci wybiorą sobie odpowiedni, interesujący ich kierunek kształcenia na naszej Uczelni.

Z grupą młodzieży mongolskiej spotkał się ambasador nadzwyczajny i pełnomocny Mongolii Dorj Barkhas

Kilka dni po przyjeździe JM Rektora prof. dr hab. Sławomir Bukowski zaprosił całą grupę na powitalny obiad, w którym uczestniczyli także ambasador nadzwyczajny i pełnomocny Mongolii Dorj Barkhas i attache ambasady Mongolii w Warszawie - Tenger Jargalsaikhan. W trakcie wizyty goście zwiedzili kampus, w tym Aulę Główną i akademiki. W wyniku tego spotkania jest planowana inauguracja mongolskiego nowego roku w naszym Uniwersytecie z udziałem przedstawicieli ambasady i obywateli Mongolii przebywających w innych miastach Polski.

Trwają obecnie rozmowy dotyczące możliwości przyjazdu kolejnej grupy uczniów z Mongolii.

Sprawy związane z pobytem młodzieży z Mongolii koordynuje mgr Agnieszka Dąbrowska, kierownik Działu Współpracy z Zagranicą UTH Rad.

*oprac. Wojciech Bielawski
na podst. materiałów otrzymanych
od Agnieszki Dąbrowskiej*

Uczestniczkom spotkania dopisywały dobry humor i nastrój

(od red.): Agnieszka Dąbrowska – absolwentka Wydziału Ekonomicznego Politechniki Radomskiej. Od 1992 roku pracownik Uczelni. W 2015 roku objęła stanowisko kierownika Działu Współpracy z Zagranicą i Koordynatora Uczelnianego Programu Erasmus+.

Koordynuje sprawy związane z pobytem młodzieży z Mongolii w naszej Uczelni.

Praktyki studenckie

WSPÓŁPRACA Z SĄDEM OKRĘGOWYM

W dniu 24 listopada 2022 r. podpisana została umowa o współpracy Wydziału Prawa i Administracji z Sądem Okręgowym w Radomiu.

Umowę podpisały prezes Sądu Okręgowego w Radomiu Marta Łobodzińska oraz dziekan Wydziału Prawa i Administracji dr hab. Joanna Smarż. W spotkaniu uczestniczyli także: prodziekan WPIA dr Paweł Śwital oraz opiekun praktyk studenckich na kierunku Prawo ks. dr Grzegorz Zieliński.

W ramach współpracy prezes SO będzie uczestniczyła w konsultowaniu nowych kierunków/programów studiów na wszystkich kierunkach i poziomach kształcenia, prezentowaniu planowanych zmian w podejściu do kształcenia studentów na poszczególnych kierunkach. Tym samym będzie spełniać rolę interesariusza. Sąd Okręgowy zapewni

studentom wysokiej jakości praktyk izawodowe.

Przypomnijmy najważniejsze informacje dotyczące organizacji praktyk studenckich w Sądzie Okręgowym w Radomiu:

1. Praktyki studenckie organizowane w Sądzie Okręgowym w Radomiu są nieodpłatne.
2. O przyjęcie na praktyki studenckie

kie w Sądzie Okręgowym w Radomiu, mogą ubiegać się studenci, którzy ukończyli przynajmniej pierwszy rok studiów licencjackich albo jednolitych magisterskich.

- Warunkiem koniecznym do odbycia praktyki studenckiej jest ubezpieczenie studenta od następstw nieszczęśliwych wypadków na czas odbywania praktyki. W przypadku, gdy ubezpieczenie studenta przez szkołę nie jest możliwe, student obowiązany jest ubezpieczyć się od następstw nieszczęśliwych wypadków indywidualnie.

*oprac. Wojciech Bielawski
na podstawie materiałów
otrzymanych od Pawła Świtala*

Od lewej: dr Paweł Śwital – prodziekan WPiA, Marta Łobodzińska – prezes Sądu Okręgowego w Radomiu, dr hab. Joanna Smarż, prof. UTH Rad. – dziekan WPiA i ks dr Grzegorz Zieliński – WPiA

Kolejna publikacja z renomowanej oficyny

RYNEK UBEZPIECZEŃ W UE

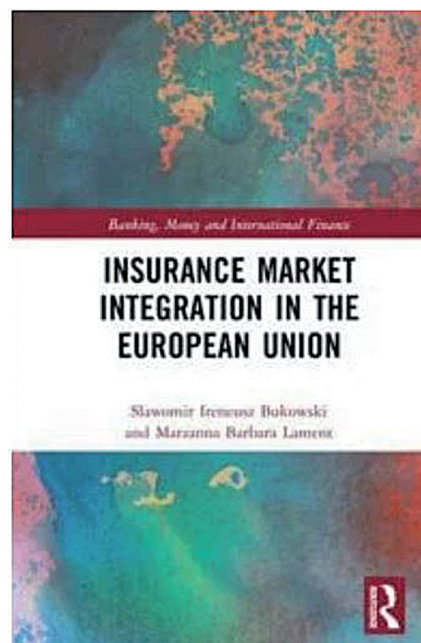
Nakładem znamienitego Wydawnictwa Routledge Taylor&Francis ukazała się książka autorstwa Sławomira Bukowskiego i Marzanny Lament pt. "Insurance market integration in the European Union".

To już trzeci tytuł tej pary autorów, który sygnuje renomowane brytyjskie Wydawnictwo Routledge Taylor&Francis (r. zał. 1852), zajmujące się wydawaniem książek i czasopism naukowych. W ciągu roku nakładem wydawnictwa wychodzi ponad 1000 tytułów czasopism oraz 1800 nowych tytułów książkowych.

Publikacja prezentuje dogłębną analizę mechanizmów integracji rynku ubezpieczeń oraz mierzy stopień tej integracji. Analizuje funkcjonowanie jednolitego rynku finansowego UE i na tym tle regulację dotyczącą rynku ubezpieczeniowego. Ponadto książka skupia się na specyfice i uwarunkowaniach rozwoju między-

narodowego rynku ubezpieczeń oraz problematyce asymilacji na tle innych segmentów rynku finansowego, takich jak rynki: pieniężny, kredytowo-depozytowy oraz obligacyjno-kapitałowy. Omówiono zalety i wady integracji rynku ubezpieczeniowego w skali międzynarodowej.

Autorzy proponują unikatowe podejście do tematu w kontekście UE, a zwłaszcza w odniesieniu do obszaru europejskiego. Stosują też w praktyce nowe miary integracji rynku ubezpieczeniowego w UE poprzez wykorzystanie danych statystycznych i wdrożenie modelowania ekonometrycznego. Ponadto badają, w jaki sposób kryzys finansowy

i fiskalny wpłynął na rynek ubezpieczeń w krajach UE oraz wpływ polityki pieniężnej Europejskiego Banku Centralnego na stopień integracji w obszarze europejskim w trakcie i po kryzysie finansowym.

Książka znajdzie odbiorców wśród naukowców i badaczy w dzie-

dzinie międzynarodowej ekonomii i finansów oraz ekonomii stosowanej, finansowej i ekonomii wzrostu.

W Routledge Taylor&Francis zostały także wydane:

„Financial integration in the European Monetary Union”, autor Sławomir Bukowski (2019)

„Competitiveness and economic development in Europe. Prospects and Challenges” autorzy: Sławomir Bukowski, Alina Hyz, Marzanna Lament (2021).

Wojciech Bielawski

Dzień z Ekspertem na WM

NIECH SIĘ MURY PNAĆ DO GÓRY...

W dniu 21 listopada 2022 r. na Wydziale Mechanicznym odbył się otwarty wykład w ramach Wydziałowego Dnia z Ekspertem pt.: Efektywna budowa ścian z bloczków z betonu komórkowego i silikatów”.

Prelekcję dla studentów przedstawił Wojciech Rogala, kierownik działu Product Development firmy Xella Polska sp. z o.o. Wykład dotyczył nowoczesnych technologii wznoszenia ścian z bloczków silikatowych i betonu komórkowego. Prelegent przedstawił charakterystykę przedmiotowych wyrobów budowlanych, ich wady, zalety oraz metody stawiania ścian przy użyciu najnowszych technologii wspomagających prace inżynierów, porównując ich efektywność do tradycyjnie stosowanych rozwiązań.

Wykładowi przysłuchiwało się wielu wykładowców i studentów. Organizatorzy planują kolejne spotkania z tego cyklu.

*oprac. Wojciech Bielawski
na podst. materiałów
otrzymanych od Igi Jasińskiej*

Prelekcję dla studentów na temat budowy ścian z bloczków z betonu komórkowego i silikatów przedstawił Wojciech Rogala, kierownik działu Product Development firmy Xella Polska sp. z o. o.

Czasopismo naukowe „Gels”

REDAKTORKA NUMERU SPECJALNEGO

Prof. dr hab. inż. Małgorzata Kowalska, kierownik Katedry Zarządzania i Jakości Produktu na Wydziale Inżynierii Chemicznej i Towaroznawstwa, została redaktorem wydania numeru specjalnego w międzynarodowym czasopiśmie „Gels”.

prof. dr hab. inż. Małgorzata Kowalska

Renomowane czasopisma naukowe, sygnowane przez wydawcę „Multidisciplinary Digital Publishing Institute – (MDPI), zapraszają do zespołu redakcyjnego i grona recenzentów naukowców o bogatym dorobku naukowym. Tym razem zaproszenie otrzymała prof. dr hab. inż. Małgorzata Kowalska, która w międzynarodowej współpracy realizuje badania w zakresie modyfikacji tłuszczów oraz badań w zakresie trwałości układów dyspersyjnych. Jest również stałym

recenzentem (Board Reviewer) czasopism: *Nutrients* i *International Journal of Environmental Research and Public Health* należącego do tego samego wydawnictwa.

Zachęcamy do zgłaszania swoich publikacji do „Gels” w wydaniu specjalnym pt. „Recent Advances in Oil Structuring” którego redaktorem jest prof. Małgorzata Kowalska (Więcej informacji https://www.mdpi.com/journal/gels/special_issues/H85012BW02).

Dodatkowym atutem jest zniesienie opłaty za artykuły przyjęte do publikacji w tym numerze.

„Gels” jest czasopismem indeksowanym w bazach Scopus, SCIE (Web of Science), PubMed, PMC, CAPlus / SciFinder i innych. W rankingu czasopism JCR określone jest jako – Q1 (Polymer Science) / CiteScore – Q2 (Polymers and Plastics).

Wojciech Bielawski

Współpraca z klasami mundurowymi

PRAWO DLA UCZNIÓW

W dniu 22 listopada 2022 roku na Wydziale Prawa i Administracji podpisane zostały umowy o współpracy ze szkołami kształcącymi w obszarze bezpieczeństwa wewnętrznego.

Umowy podpisali: prorektor ds. badań naukowych dr hab. inż. Wojciech Żurowski, prof. UTH Rad., dziekan Wydziału Prawa i Administracji dr hab. Joanna Smarż, prof. UTH Rad. oraz dyrektorzy szkół obejmowanych patronatem.

Szkoły, które podpisały umowę o współpracy:

1. Zespół Szkół Ponadpodstawowych im. Stanisława Staszica w Białobrzegach - dyrektor szkoły – mgr Jolanta Babik.

2. LO Kadetów Rzeczypospolitej Polskiej w Lipinach - dyrektor szkoły Barbara Jackowska.

3. I Liceum Mundurowe CN-B - Tadeusza Kościuszki 7 w Radomiu - dyrektor szkoły Ewa Kaim – Tulacha.

4. Zespół Szkół Samochodowych w Radomiu - dyrektor szkoły – mgr Anna Stańczyk.

5. XI Liceum Ogólnokształcące z Oddziałami Integracyjnymi im. Stanisława Staszica w Radomiu - dyrektor szkoły – Elżbieta Bocheńska.

Celem projektu jest edukacja uczniów szkół średnich w zakresie nauk prawnych oraz nauk o polityce

i administracji, szerzenie wiedzy prawniczej, a także kształtowanie właściwych postaw obywatelskich wśród uczniów. Wydział Prawa i Administracji będzie prowadził dla uczniów szkół średnich zajęcia zarówno w szkołach objętych patronatem, jak i na wydziale. Wydział będzie współpracować ze szkołami w zakresie opiniowania i ewaluacji programów kształcenia.

Uprawnienia uczniów klas objętych patronatem:

- mogą uczestniczyć w zajęciach dydaktycznych prowadzonych na WPiA,
- mogą uczestniczyć w wydarzeniach i imprezach naukowych oraz popularno-naukowych organizowanych przez WPiA,
- będą otrzymywać informacje na temat oferty edukacyjnej, a także warunków rekrutacji WPiA,
- będą mogli włączać się w działalność funkcjonujących przy WPiA

Wydział Prawa i Administracji podpisał umowy o współpracy ze szkołami kształcącymi w obszarze bezpieczeństwa wewnętrznego. Na zdjęciu – uczestnicy spotkania

organizacji studenckich i kół naukowych.

Na zakończenie spotkania dr Katarzyna Zaremba z Katedry Teorii, Historii i Filozofii Prawa przeprowadziła dla zgromadzonych uczniów wykład pt.: „W poszukiwaniu bezpieczeństwa”. Następnie prodziekan WPiA dr Paweł Śwital zaprosił uczniów na

spacer po Wydziale, opowiadając o jego historii, a w Sali Symulacji Rozpraw Sądowych przybliżył specyfikę profesji prawniczych w Polsce.

oprac. Wojciech Bielawski
na podstawie materiałów
otrzymanych od Pawła Świtale

Program ochotniczego szkolenia studentów

LEGIA AKADEMICKA

W dniu 6 grudnia 2022 r. na Wydziale Prawa i Administracji odbyło się spotkanie z ppłk. Zbigniewem Adamczykiem, szefem Wojskowego Centrum Rekrutacji w sprawie program ochotniczego szkolenia studentów naszego Uniwersytetu w ramach Legii Akademickiej. Program składa się z części teoretycznej oraz praktycznej. Projekt opracowany został w Sztabie Generalnym Wojska Polskiego

W spotkaniu udział wzięli studenci kierunków Bezpieczeństwo wewnętrzne oraz Prawo, a także uczniowie klas mundurowych Szkoły im. 72 Pułku Piechoty w Radomiu Zakładu Doskonalenia Zawodowego.

Spotkanie rozpoczął prodziekan WPiA dr Paweł Śwital, który powitał zebranych uczestników. Ppłk. Zbigniew Adamczyk zapoznał zebranych uczestników z programem ochotniczego szkolenia studentów.

Następnie płk. Sławomir Gąsior z WPiA wskazał na zapotrzebowanie w zakresie służby wojskowej oraz przedstawił ofertę współpracy WPiA z Wojskowym Centrum Rekrutacji. Natomiast por. Snopczyński wskazał na aktualnie obowiązujące akty prawne dotyczące obrony ojczyzny, omówił zadania Wojskowego Centrum Rekrutacji oraz przybliżył Projekt Legii Akademickiej.

Jest to program ochotniczego szkolenia studentów, który składa się z części teoretycznej oraz praktycznej. Projekt opracowany został w Sztabie Generalnym Wojska Polskiego. Teoria modułów podstawowego oraz podoficerskiego obejmuje zajęcia z wykładcami uczelni lub instruktorami z jednostek wojskowych w formie wykładów i pokazów, jak również kilkanaście kursów samokształcenia studentów zamieszczonych na plat-

formie e-learningowej, specjalnie przygotowanej na potrzeby programu przez Regionalne Centrum Informatyki w Krakowie. Szeregowi oraz starsi szeregowi rezerwy aplikujący na sam moduł podoficerski nie muszą realizować zajęć teoretycznych. Kursanci modułu oficerskiego muszą po zakwalifikowaniu się zrealizować zajęcia e-learningowe.

Koordinatorami projektu na WPIA są: prodziekan dr Paweł Świtali i płk. Sławomir Gąsior.

Szczegółowe informacje: Legia Akademicka – WOJSKO-POLSKIE.PL

*oprac. Wojciech Bielawski
na podstawie materiałów
otrzymanych od Pawła Świtala*

Od lewej: dr Paweł Śwital – prodziekan WPIA, płk. Sławomir Gąsior – pracownik WPIA, ppłk. Zbigniew Adamczyk – Szef Wojskowego Centrum Rekrutacji, żołnierze WCR Radom

Poznaj Prawnika

DZIEŃ PRAW DZIECKA

W dniu 22 listopada 2022 r., z okazji Międzynarodowego Dnia Praw Dziecka, pracownicy Wydziału Prawa i Administracji zorganizowali zajęcia edukacyjne dla przedszkolaków z Przedszkola Samorządowego w Bielisze i Niepublicznego Przedszkola „Krasnal” w Radomiu.

Zajęcia z cyklu „Poznaj prawnika” poprowadzili mgr Bartłomiej Składanek oraz mgr Weronika Ścibor. Podczas zajęć przedszkolaki poznały swoje prawa, zapoznały się z wierszem Marcina Brykczyńskiego – „O prawach dziecka”, stworzyły tematyczne prace plastyczne, poznały specyfikę działalności Rzecznika Praw Dziecka oraz zawodów prawniczych. Na koniec zajęć dzieci i ich wychowawcy mieli możliwość założenia togi prawniczej i przez chwilę poczuli się jak sędzia, prokurator, adwokat czy radca prawny.

Spotkanie z przedszkolakami wpisuje się w projekt krzewienia wiedzy prawniczej oraz podnoszenia świadomości prawnej wśród dzieci.

*oprac. Wojciech Bielawski
na podstawie materiałów
otrzymanych od Pawła Świtala*

Przedszkolaki dowiedziały się, że oprócz Dnia Dziecka jest też Dzień Praw Dziecka

Świąteczna zbiórka

KSIĄŻKI DLA CHORYCH

„Książka potrzebna od zaraz”, to kolejna świąteczna akcja pracowników Biblioteki Głównej Uniwersytetu.

Święta to czas radości i miłości, którą chcemy się dzielić nie tylko z najbliższymi, dlatego pracownicy Biblioteki Głównej zorganizowali, już po raz drugi, w okresie przedświątecznym, akcję polegającą na zbiórce książek dla chorych onkologicznie z naszego regionu. Dzięki wsparciu oraz zaangażowaniu studentów wszystkich wydziałów oraz pracowników Uniwersytetu zebrano wiele książek o różnorodnej i bogatej tematyce, które przekazano Radomskiemu Centrum Onkologii. Ponadto bibliotekarze wzbogacili każdy egzemplarz książki kartką świąteczną z piękną dedykacją.

Beata Siebuła, p.o. dyrektora Biblioteki Głównej, dziękuje wszystkim nie tylko za ofiarowane książki, ale przede wszystkim za wrażliwość otwierającą serce na potrzeby osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej. Organizatorzy akcji mają nadzieję, że spędzony przez pacjentów czas w szpitalu stanie się dla nich przyjaźniejszy i pozwoli oderwać się od trosk i zmartwień związanych z chorobą.

(red.)

Książki dla pacjentów Radomskiego Centrum Onkologii przekazali organizatorzy akcji „Książka potrzebna od zaraz” – pracownicy Biblioteki Głównej UTH Rad.

Wydziałowy Dzień z Ekspertem

DREWNIANE DOMY

W dniach 1 i 3 grudnia 2022 r. w ramach Wydziałowego Dnia z Ekspertem studenci kierunku Budownictwo mieli przyjemność zapoznać się z technologią produkcji drewnianych domów prefabrykowanych.

Przedstawiciele marki Domy Expert z Wierzbicy w osobach: Marta Kłosińska – współwłaścicielka firmy oraz Sławomir Munik – dyrektor

ds. handlowych, zapoznali słuchaczy m.in. z najważniejszymi aspektami związanymi z wykorzystywaną technologią, jej zaletami oraz charaktery-

styką wykorzystywanych surowców i materiałów.

Prezentowany wykład spotkał się z dużym uznaniem wśród słucha-

czy. W ramach współpracy marka Domy Expert przekazała Katedrze Budownictwa przekrój prezentujący najważniejsze charakterystyczne elementy budynku produkowanego w prezentowanej technologii. W przekazaniu uczestniczyli prodziekani – dr inż. Przemysław Motyl, dr inż. Krzysztof Olejarczyk, oraz p.o. kierownika Katedry Budownictwa – dr inż. Iga Jasińska.

To tylko jeden z elementów współpracy Katedry Budownictwa z marką Domy Expert prezentującą nasz radomski rynek branżowy. W planach są już kolejne spotkania, o których z pewnością będziemy informować.

*oprac. Wojciech Bielawski
na podstawie materiałów otrzymanych od Igi Jasińskiej*

Od lewej: Sławomir Munik – dyr. ds. handlowych firmy Domy Expert, prodziekani WM: dr inż. Krzysztof Olejarczyk, dr inż. Przemysław Motyl oraz p.o. kierownika Katedry Budownictwa – dr inż. Iga Jasińska

I Dziekańska Wyprawa w Góry WEiF

KTO NIE BYŁ, NIECH ŻAŁUJE!

Aktywności sportowej nie brakuje pracownikom Wydziału Ekonomii i Finansów. W lipcu wzięli udział i w VII Rektorskim Rajdzie Rowerowym i w spływie kajakowym na Pilicy. A w październiku wybrali się w góry.

O wyjazdach integracyjnych krążą różne legendy. Organizatorzy i uczestnicy pieszej wycieczki w Góry Świętokrzyskie (28.10 2022) nauczycieli akademickich, studentów, także tych z programu Erasmus+ z Wydziału Ekonomii i Finansów mają nadzieję, że zapisali swoją kartę w tych legendarnych wyprawach. Jej organizatorem były władze Wydziału, natomiast koordynatorem i autorem pełnej atrakcji trasy - dr Leszek Tarasiński, pracownik Katedry Ekonomii. Jego

doświadczenie oraz wiedza w tego typu wyprawach sprawiły, że wszyscy uczestnicy wycieczki są pełni wrażeń i wspomnień.

Tego dnia październikowa aura sprzyjała. Trasa marszu rozpoczęła się w Nowej Słupi, skąd uczestnicy ruszyli w kierunku Świętego Krzyża. Po dotarciu na Święty Krzyż okazało się, że spora część energii została już wykorzystana. Dlatego też należało uzupełnić jej zapasy podczas wspólnego obiadu, aby następnie ruszyć

szlakiem turystycznym w kierunku Kakonina, gdzie w miejscowym skansenie odbyło się ognisko integracyjne. Uczestnicy piekli kiełbaski, a chwilę później zabrzmiała muzyka i spontaniczne tańce wszystkich uczestników. Studenci z programu Erasmus+ porwali do tańca zarówno rówieśników, jak i pracowników WEiF, co było świetną okazją do bliższego poznania się.

Tymczasem na uczestników wyprawy czekało niemałe wyzwa-

WYDARZENIA

nie – wejście na Łysicę, najwyższy szczyt Gór Świętokrzyskich. Jej zdobycie odbywało się w trudnych warunkach spowodowanych m.in. późną godziną wieczorną oraz niewygodnym i śliskim podłożem. Na szczycie, mimo ciemności, studenci i pracownicy delektowali się urokliwymi widokami. Był to krótki odpoczynek, ponieważ zejście szlakiem z Łysicy w kierunku Świętej Katarzyny wymagało większej uwagi, gdyż szlak zejściowy jest ułożony z łamaniem skalnym, korzeniami oraz opadłymi liśćmi. Mimo spartańskich warunków udało się go ukończyć bez większych obrażeń (były upadki, czy np. zagubienia butów w błocie). Ostatni postój na szlaku stanowił swego rodzaju podsumowanie wyjazdu oraz podziękowania dla dr. Leszka Tarasińskiego, autora trasy wycieczki. Uczestnicy dziękowali także organizatorom za możliwość integracji w tak aktywny sposób.

Władze Wydziału Ekonomii i Finansów pragną bardzo serdecznie podziękować wszystkim uczestnikom wyjazdu integracyjnego za udział w wyprawie. Organizatorzy i uczestnicy mają nadzieję, że tego rodzaju wycieczki na stałe wpiszą się w kalendarz działalności Wydziału, a chętnych do udziału będzie coraz więcej.

Zatem, do zobaczenia niebawem!

Klaudia Chamera

Rozpoczęcie wyprawy – Nowa Słupia

Na szczycie Łysicy

Ognisko w skansenie – Kakonin

X Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Gospodarka światowa – wyzwania XXI wieku”

Baranów Sandomierski, 1-2 grudnia 2022 r.

Na Zamku w Baranowie Sandomierskim w dniach 1-2 grudnia 2022 r. odbyła się X Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Gospodarka światowa – wyzwania XXI wieku”. Organizatorem konferencji były: Katedra Biznesu i Finansów Międzynarodowych oraz Katedra Rachunkowości Wydziału Ekonomii i Finansów Uniwersytetu Technologiczno-Humanistycznego im. K. Pułaskiego w Radomiu.

Patronat honorowy nad konferencją objęli: JM Rektor prof. Sławomir I. Bukowski, Platforma Przemysłu Przyszłości, Instytut Finansów oraz Polskie Towarzystwo Ekonomiczne Oddział w Radomiu. Konferencja finansowana była przez MEiN ze środków realizowanych w ramach programu „Doskonała Nauka”.

Tematyka konferencji, jak co roku, dotyczyła aktualnych zagadnień związanych z funkcjonowaniem gospodarki światowej i miała charakter interdyscyplinarny obejmujący następujące obszary tematyczne:

- *economics policy – newtrends in economy*
- *gospodarka światowa – globalizacja, regionalizacja i integracja*
- *wzrost gospodarczy – czynniki, bariery, granice*
- *rynk finansowe – wyzwania zrównoważonego rozwoju*
- *przedsiębiorstwa – innowacyjność i konkurencyjność*

W pierwszym dniu konferencji odbyły się trzy sesje plenarne, z czego pierwsza w języku angielskim, a dwie kolejne w języku polskim. W drugim dniu odbyły się dwie sesje tematyczne.

Konferencja odbywała się w trybie hybrydowym. W obradach sta-

Prezydium konferencji. Od lewej: dr hab. Marzanna Lament, prof. UTH Rad, – dziekan WEiF, prof. Sławomir Bukowski – rektor i dr Joanna Bukowska – prodziekan WEiF

cjonarnie wzięło udział pięćdziesięcioro uczestników, pozostali uczestnicy wygłaszali swoje artykuły oraz uczestniczyli w dyskusjach w trybie on-line. W obradach udział wzięło wielu wybitnych profesorów, osób świata nauki, jak i praktyków, którzy podjęli merytorycznie trudne tematy oraz prowadzili burzliwe dyskusje. Reprezentowali oni następujące uczelnie: Universite Paris Nanterre we Francji, Universite Sorbonne Paris Cite we Francji, Writtle University College w Wielkiej Brytanii, University of West Attica w Grecji, International Hellenic University w Grecji, Mugla Sitki Kocman University w Turcji, Lesya Ukrainka Volyn National University, Lviv Polytechnic National University, Zakarpattya Regional Center of Socio-Economic and Humanitarian Research of the National Academy of Science of Ukraine.

Ponadto Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie, Krakowska Akademia im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego, Uniwersytet Łódzki, Szkoła Główna Handlowa w Warszawie, Politechnika Warszawska, Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu, Wyższa Szkoła Bankowa w Gdańsku, Poznaniu i Szczecinie, Karpacka Państwowa Uczelnia w Krośnie, Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach, jak również Akademia Górniczo-Hutnicza im. Stanisława Staszica w Krakowie.

Organizatorzy serdecznie dziękują wszystkim uczestnikom za aktywny udział w konferencji oraz wszystkim gościom, którzy uczestniczyli w obradach i zapraszają na kolejną XI edycję konferencji w trzecim kwartale 2023 roku.

dr Joanna Bukowska

Spotkanie naukowe i wykład otwarty pt. „Dziesięć powodów do dumy z królewskiego miasta. Radom w kontekście przełomowych aktów prawnych i ustrojowych dawnej Polski”

Katedra Teorii, Historii i Filozofii Prawa, Wydział Prawa i Administracji

14 listopada 2022 r.

Wykład odbył się w ramach otwartych wykładów naukowych Katedry Teorii, Historii i Filozofii Prawa Wydziału Prawa i Administracji. Wygłosił go dr Adam Duszyk, historyk, doktor nauk humanistycznych, popularyzator historii Radomia. Wykład był połączony ze zwiedzaniem Muzeum Historii Radomia, mieszczącym się w zabytkowych kamieniczkach Gąski i Esterki w Rynku w Radomiu. W wykładzie wzięli udział pracownicy WPIA a także studenci I i III roku Prawa oraz II roku Administracji. Na trzech kondygnacjach zaprezentowano dzieje Radomia od IX wieku (budowa piastowskiego grodu na Piotrówce) do końca II wojny światowej.

Zwiedzanie muzeum rozpoczęło od piwnic Kamienicy Esterki, gdzie obejrzano krótki film o historii miasta. W kolejnym pomieszczeniu zwiedzający zapoznali się z historią i stanem badań archeologicznych na terenie najstarszego radomskiego grodu, nazwanego w późniejszych latach „Piotrówką”. Następnie, w układzie chronologicznym, zwiedzający zobaczyli właściwą ekspozycję, m.in. prezentację grodu z X w. i współistniejących osad służebnych w specjalnie skonstruowanej niszy pod szklaną podłogą. W kolejnej sali zwiedzający mogli zobaczyć ekspozycję związane ze Starym Radomiem (teren wokół kościoła św. Wacława). Ciekawą atrakcją okazały się stanowiska VR, które „przeniosły” odwiedzających w czasie, np. na mury XIV-wiecznego

Uczestnicy spotkania na tle kamienic Gąski i Esterki

Radomia albo do wnętrza kościoła św. Jana.

W dalszej części wykładu dr Adam Duszyk przedstawił dzieje miasta w XIV i XV stuleciu. Atrakcją tej części był m.in. odtworzony średniowieczny kram kupiecki, za którym na specjalnym hologramie można było zobaczyć i usłyszeć radomskiego kupca. Następnie odwiedzający mieli możliwość zobaczenia zbiorów związanych z dziejami miasta w okresie Księstwa Warszawskiego i Królestwa Polskiego. W trójwymiarowej animacji przedstawione zostało wyzwolenie Radomia przez wojska napoleońskie z rąk Austriaków w 1809 r. W innej sali podziwiano zabytki poświęcone wydarzeniom związanym z powstaniem styczniowym.

Przez stylizowane na zabytkowe drzwi odwiedzający mogli wejść do apteki „Pod Białym Orłem”. Dalej część wykładu poświęcono gospodarce miasta w II poł. XIX w., miastu w czasach I wojny światowej oraz w dwudziestolecie międzywojennym. W ostatniej sali pracownicy i studenci zobaczyli Radom z okresu okupacji hitlerowskiej. W tej części spotkania wyświetlony został animowany film 3D, który podsumował dzieje Radomia od X w. po czasy współczesne.

*(oprac. Wojciech Bielawski
na podstawie materiałów
otrzymanych od Pawła Świtala)*

Debata „Mamy prawo” Wydział Prawa i Administracji

Radom, 19. grudnia 2022 roku

Współorganizatorem spotkania była Fundacja Rozwoju Integralnego. Patronat merytoryczny nad projektem sprawuje Wydział Prawa i Administracji UTH Radom. Debata przygotowana była ze środków budżetu województwa mazowieckiego.

Tematem debaty była działalność na rzecz integracji i reintegracji zawodowej jak i społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Spotkanie rozpoczął prodziekan WPIA dr Paweł Śwital, który wskazał cel spotkania. Było nim umożliwienie osobom z zaburzeniami psychicznymi, a zwłaszcza osobom przewlekle psychicznie chorym i upośledzonym umysłowo, a także ich rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych pojawiających się zwłaszcza w związku z wykluczaniem społecznym tej grupy osób.

Organizatorką debaty była dr inż. Jolanta Borek z Katedry Nauk o Państwie i Polityce Społecznej Wydziału Prawa i Administracji UTH Radom, a dyskusję podczas debaty prowadziła Beata Domaszekiewicz - prezeska działającego w Radomiu Stowarzyszenia Podwórkowe Anioły. Głos w dyskusji zabrali: dr hab. Mariusz Wieczorek, prof. UTH Rad. (kierownik Katedry Prawa Prywatnego) – na temat: Zatrudnianie osób niepełnosprawnych, dr Paweł Śwital – Dostępność cyfrowa osób niepełnosprawnych oraz działania UTH Radom na rzecz osób niepełnosprawnych, dr hab. Anna Zamkowska, prof. UTH Rad. (kierownik Katedry Pedagogiki i Psychologii WF-P) – Edukacja osób niepełnosprawnych, mgr Sylwester Gałek – kierownik działu terapeutyczno-opiekuńczego Domu Samopomocy Społecznej w Krzyżanowicach oraz mgr Adrian Pośnik zastępca

dr Paweł Śwital – prodziekan WPIA

kierownika terapeutyczno-opiekuńczego DSS w Krzyżanowicach na temat pracy terapeutyczno-opiekuńczej z osobami chorymi psychicznie i upośledzonymi umysłowo, a także mgr Grażyna Ciechońska – kierownik Zespołu ds. rehabilitacji zawodowej i społecznej Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie na temat form wsparcia dla osób chorych psychicznie oraz osób z zaburzeniami.

Realizacja projektu przyczyni się do promowania dobrych praktyk, wzorów i modeli działań adresowanych do osób z zaburzeniami psychicznymi, ich reintegracji społecznej na terenie Radomia i okolicznych gmin.

*dr Paweł Śwital
prodziekan WPIA*

Konferencja naukowa „Starachowickie Dni Prawnicze”

Starachowice, 21 grudnia 2022 roku

Konferencja odbyła się w sali Olimpia Urzędu Miejskiego w Starachowicach, przy współpracy i zaangażowaniu partnerów merytorycznych – Wydziału Prawa, Prawa Kanonicz-

nego i Administracji Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego oraz Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Technologiczno-Humanistycznego im. Kazimierza Pułaskiego w Rado-

miu. Spotkanie odbyło się w ramach „Starachowickich Dni Prawniczych”, a jego organizatorami byli: prezydent Miasta Starachowice Marek Materek oraz starosta starachowicki Piotr Ambroszczyk.

Była to pierwsza konferencja naukowa w ramach cyklu spotkań

prawników, które mają odbywać się corocznie w Starachowicach. Celem spotkań jest integracja środowiska prawniczego, promocja prawa, a także współdziałanie na rzecz podnoszenia świadomości prawnej. Podczas konferencji referaty wygłosili pracownicy Wydziału Prawa i Admini-

stracji UTH Radom: dr Paweł Śwital, prodziekan WPIA – „*Włączenie obywateli w procesy decyzyjne*” oraz ks. dr hab. Sławomir Fundowicz – „*Promocja gminy przez klub sportowy*”.

Wojciech Bielawski

Personalia

DOKTORATY

Konrad Rojek
doktor w dziedzinie
nauki społeczne w dyscyplinie
ekonomia i finanse

W Auli Głównej, w dniu 8 grudnia 2022 r. odbyło się posiedzenie Senatu Uniwersytetu Technologiczno-Humanistycznego im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu, na którym przeprowadzona została publiczna obrona rozprawy doktorskiej mgra inż. Konrada Rojka nt.: „*Zmiany międzynarodowej konkurencyjności gospodarek Polski i Niemiec po wejściu Polski do Unii Europejskiej*”. Promotorem rozprawy jest dr hab. inż. Anna Helena Mężyk, prof. UTH Rad., a promotorem pomocniczym – dr Izabela Młynarzewska-Borowiec.

Dr inż. Konrad Rojek jest absolwentem Uniwersytetu Technologiczno-Humanistycznego w Radomiu.

Tytuł inżyniera zdobył na Wydziale Transportu i Elektrotechniki Politechniki Radomskiej. Następnie, już na Uniwersytecie, otrzymał tytuł magistra (również WTiE). Obecnie jest zatrudniony jako pracownik badawczo-dydaktyczny na Wydziale Ekonomii i Finansów UTH Rad., w Katedrze Finansów i Ubezpieczeń, gdzie w ramach aktywności naukowej bada rynek ubezpieczeń w korelacji ze zjawiskiem konkurencyjności. Pracuje również w charakterze analityka biznesowego.

(red.)

NAUKA – prace naukowe, eseje, badania...

Krzysztof Górski, Wiktor Lipicki

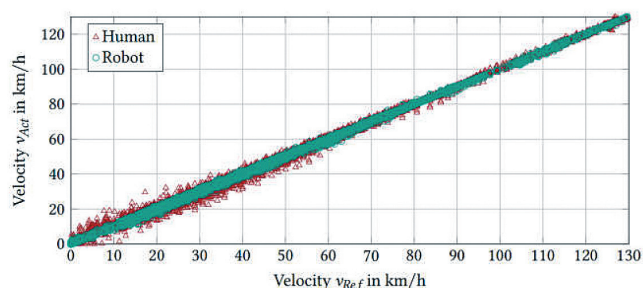
Programowalny robot UTH Radom do badań trakcyjnych pojazdu

1. Wprowadzenie

Rozwój samochodów jest ściśle związany z doskonaleniem ich metod badawczych. Wskazany proces obejmuje również działania polegające na ograniczeniu udziału człowieka w realizowanych testach. W ten spo-

sób można wyeliminować wpływ tzw. czynnika ludzkiego na rezultat pomiaru. W szczególności dotyczy to badań samochodów, co wymaga zachowania odpowiedniej powtarzalności prowadzonych testów. Dowiedziono, że nawet doświadczeni kierowcy nie są w stanie zapewnić

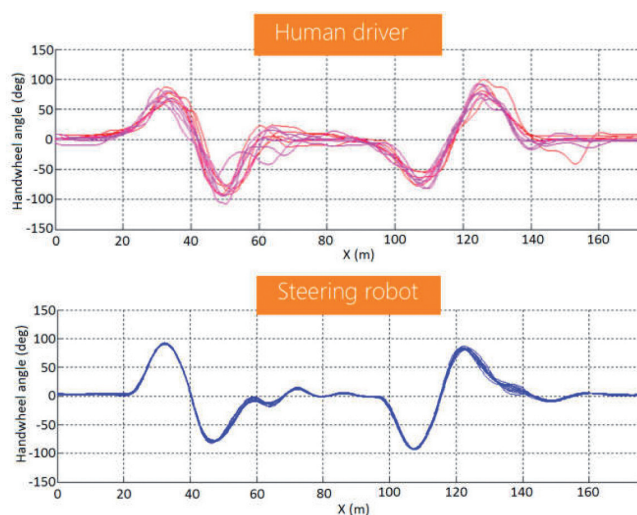
takiej jakości sterowania pojazdem, aby było to odpowiednie dla badań i rozwoju różnych systemów współczesnej techniki motoryzacyjnej¹. Przykład niedoskonałości człowieka, jako operatora systemu badawczego w technice motoryzacyjnej, został przedstawiony na rys. 1. Pokazano na nim rzeczywistą prędkość jazdy pojazdem v_{Act} uzyskaną przez człowieka (Human) oraz przez zrobotyzowany system sterujący (Robot) w odniesieniu do zadanej wartości referencyjnej v_{ref} .

Rys. 1. Porównanie prędkości pojazdu v_{Act} uzyskiwanej przez kierowcę (Human) i zrobotyzowaną maszynę (Robot) w odniesieniu do zadanej prędkości referencyjnej v_{ref} (Rysunek pochodzi z publikacji²)

Ocena rys. 1 pozwala zauważyć, że jakość odwzorowania prędkości referencyjnej v_{ref} pojazdu uzyskaną przez człowieka jest zauważalnie gorsza w stosunku do tego, co można osiągnąć za pomocą robota. Jest to szczególnie widoczne przy niskich prędkościach jazdy pojazdem. Świadczy o tym większe rozproszenie punktów pomiarowych prędkości v_{Act} uzyskane przez kierowcę (kolor czerwony na rys. 1) w stosunku do rezultatów osiągniętych przez robota (kolor zielony na rys. 1). Podobne wnioski wypływają z badań prowadzonych przez firmę AB Dynamics. Na rys. 2 pokazano zmianę kąta obrotu kierownicy uzyskaną przez kierowcę (Human driver) i robota (Steering robot) w kilku kolejno wykonywanych testach jezdnych pojazdu. W przypadku prób wykonanych przez kierowcę widoczne są wyraźne różnice w zarejestrowanych przebiegach. Natomiast w przypadku robota są one niemalże niewidoczne, co obrazują pokrywające się linie w kolorze niebieskim na rys. 2.

Warto również zauważyć, że we współczesnych pojazdach rozwijane są autonomiczne systemy kontroli jazdy, które mogą działać z prędkością niemożliwą do uzyskania przez kierowcę. Dlatego doskonalenie tych systemów wymaga użycia robotów, które pod względem uzyskiwanych parametrów ruchu znacząco przewyższają nawet doświadczonych kierowców.

Rys. 2. Przebiegi zmian kąta skrętu kierownicy uzyskane przez kierowcę (Human driver) oraz robota (Steering robot) w kilku kolejnych próbach jazdy pojazdem (Rysunek pochodzi z publikacji³)

2. Komercyjne roboty sterujące

Pierwsze zrobotyzowane maszyny, które zapewniały powtarzalność prowadzonych badań pojazdów, pojawiły się na rynku pod koniec XX wieku. W Europie jednym z liderów na tym rynku jest brytyjska firma AB Dynamics, która powstała w 1982 r. Obecnie oferuje ona roboty, z których korzystają wszyscy najwięksi producenci pojazdów, jak również instytucje badawcze. W Polsce produkty firmy AB Dynamics ma m.in. Wojskowy Instytut Techniki Panczernej i Samochodowej (rys. 3) oraz Politechnika Lubelska. Na europejskim rynku dostępne są również roboty sterujące innych producentów jak np.: Vehico, Humanetics, Stähle GmbH and 4activeSystems. Produkty tych firm charakteryzują się podobną funkcjonalnością, tj. w poruszającym się pojeździe zapewniają one powtarzalną realizację zaprogramowanej sekwencji manewrów. Producenci tych systemów przedstawiają podstawowe dane techniczne swoich rozwiązań. Wśród nich podawane są m.in. takie parametry jak: dostępny moment obrotowy na kole kierownicy, prędkość jej obracania oraz moment bezwładności mechanizmu robota. Wymienione parametry decydują o zastosowaniu określonego rozwiązania, tj. wskazują na jego przydatność np. w odniesieniu do badań samochodów osobowych lub ciężarowych.

- 1 Thiel W., Gröf S., Hohenberg G., Lenzen B. (1998). *Investigations on Robot Drivers for Vehicle Exhaust Emission Measurements in Comparison to the Driving Strategies of Human Drivers*. SAE Technical paper 982642, 1998.
- 2 Rautenberg, P.; Kurz, C.; Gießler, M.; Gauterin, F. *Driving Robot for Reproducible Testing: A Novel Combination of Pedal and Steering Robot on a Steerable Vehicle Test Bench*. *Vehicles* 2022, 4, 727–743.
- 3 AB Dynamics. Objective test driving. Document No. AN6018, Issue No. 02, 2019. <https://www.abdynamics.com/resources/files/AN6018-i2-Objective-Test-Driving.pdf>.

Rys. 3. Widok robota kierującego pojazdem w testach prowadzonych przez

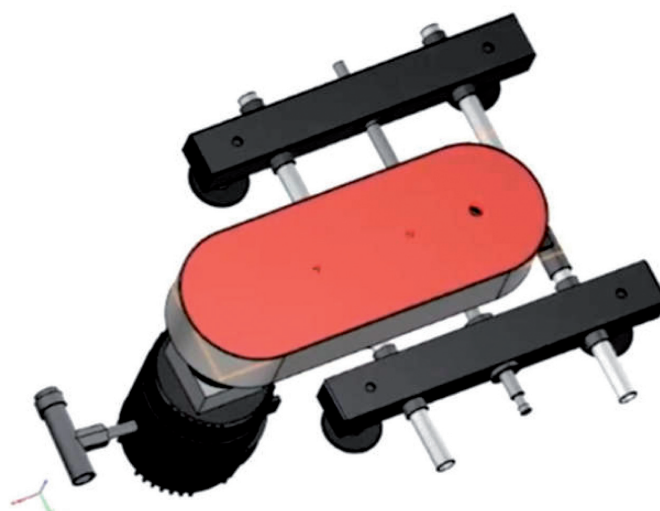
Wojtkowy Instytut Techniki Panczernej i Samochodowej (Rysunek pochodzi z publikacji³)

W aspekcie badawczym, jednym z najważniejszych parametrów opisujących jakość systemu sterującego jest dokładność odwzorowania przez ten system zadanego sygnału referencyjnego oraz powtarzalność wykonywanych manewrów. Do tego celu można wykorzystać wskaźnik niepewności położenia kątownego koła kierownicy, który wyznacza się dzieląc odchylenie standardowe przez wartość średnią analizowanego parametru, uzyskaną z wielu kolejno wykonanych prób badawczych. Wartości wskaźnika niepewności zbliżone do zera są korzystne, gdyż wskazuje to na większą powtarzalność ocenianego procesu roboczego. Więcej informacji o wykorzystaniu wskaźnika niepewności przedstawiono w literaturze⁴. W niniejszej pracy, z uwagi na ograniczenia objętościowe, przedstawiono jedynie przykładową analizę wykorzystania wartości bezwzględnej wskaźnika niepewności $|X_{\alpha}|$ do oceny zrobotyzowanej maszyny sterującej zbudowanej w UTH Radom.

3. Testy robota sterującego zbudowanego w UTH Radom

W ramach projektu SKN/5P/495820/2021⁵ zrealizowanego w UTH Radom zbudowano lekki pojazd z napędem elektrycznym oraz zrobotyzowaną maszyną sterującą położeniem koła kierownicy (rys. 4). W niniejszej pracy skupiono się na przykładowej ocenie niepewności wykonania zaprogramowanego manewru skręcenia kierownicy pojazdu w lewo i prawo o kąt 360° w odniesieniu do pozycji neutralnej.

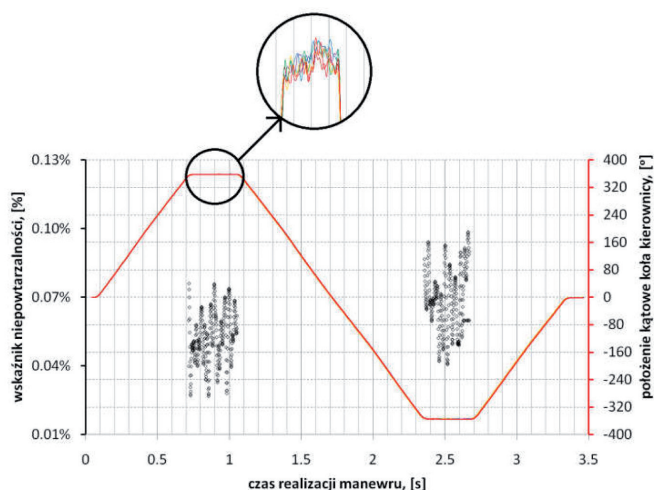
Rys. 4. Widok badanego pojazdu oraz mechanizmu robota sterującego położeniem koła kierownicy zbudowanego w UTH Radom

Badania wykonano dla ośmiu prób, których wyniki zaprezentowano na rysunku 5. Zgodnie z tym rysunkiem, robot sterujący miał obrócić kołem kierownicy o 360° w okresie 0,7 sekundy. Następnie jego zadaniem było utrzymanie tej pozycji przez 0,28 sekundy, aby w kolejnym kroku wykonać dwa obroty kierownicą w przeciwną stronę tj. do pozycji -360° . Po utrzymaniu tej pozycji w określonym czasie następuje powrót kierownicy do położenia neutralnego (do jazdy na wprost).

3 Kupicz W., *Robot sterujący SR60 jako narzędzie weryfikacji modeli symulacyjnych kierowności pojazdów*. Postępy Nauki i Techniki nr 14, 2012.

4 Lotko W., *Niepewność opóźnienia samozapłonu paliwa w silniku o zapłonie samoczynnym*. Archiwum Motoryzacji, 3-4, 2008.

5 Badania opisane w tym artykule dofinansowano przez Ministra Edukacji i Nauki ze środków z budżetu państwa w ramach programu „Studenckie koła naukowe tworzą innowacje”.

Rys. 5. Przebieg wskaźnika niepewtarzalności (znaczniki w kolorze czarnym) wyznaczone dla ośmiu kolejnych prób manewru obrotu kierownicy o ± 360 stopni w stosunku do pozycji neutralnej 0°

Ocena rysunku 5 pozwala zauważyć, że zarejestrowane przebiegi położenia kątownego koła kierownicy są niemalże niemożliwe do rozróżnienia. W ocenie wzrokowej widoczny jest przede wszystkim przebieg zaznaczony kolorem czerwonym, który zakrywa pozostałe próby badawcze. Dopiero przeskalowanie wybranego fragmentu wykresu, zaznaczonego na rys. 5 w czarnym okręgu, pozwala zauważyć różnice w zarejestrowanych przebiegach. W związku z tym, precyzyjniejszą informację o powtarzalności zarejestrowanych prób dostarcza wskaźnik niepewtarzalności. Jak już wspomniano, wartość tego wskaźnika powinna być jak najmniejsza. Analiza rys. 5 potwierdza, że robot sterujący znakomicie uzyskuje w sposób powtarzalny pośrednie położenia zaprogramowanych manewrów, tj. 360 i -360° skrętu kierownicy. W takim położeniu wartość bezwzględna wskaźnika niepewtarzalności jest mniejsza od $0,1\%$.

4. Podsumowanie

W artykule przedstawiono przykładowe rezultaty prac studentów zrzeszonych w Studenckim Kole Naukowym „Turbodoładowani”, którzy przy wsparciu merytorycznym kadry akademickiej wspólnie zbudowali lekki pojazd z napędem elektrycznym oraz zrobotyzowany system sterowania kołem kierownicy. W pojeździe zastosowano innowacyjny system zawieszenia pneumatycznego, który nie występuje w tego rodzaju lekkich pojazdach. Wyposażono go również w panele fotowoltaiczne o łącznej mocy 260 W, które są źródłem energii elektrycznej dla zastosowanego w pojeździe systemu napędowego. Warto podkreślić, że w ramach projektu zbudowano również zrobotyzowaną maszynę sterującą położeniem koła kierownicy. Badania tej maszyny wykazały, że zapewnia ona realizację testów trakcyjnych pojazdu w powtarzalny sposób. Jest to pierwszy, krajowy

system badawczy, który oferuje zbliżoną funkcjonalność w stosunku do istniejącej na rynku oferty zagranicznych firmy. Wykonanie projektu przyczyniło się do rozwoju naukowego studentów oraz wzmocniło ich kompetencje inżynierskie. Rezultaty projektu zostały w maju 2022 r. zaprezentowane międzynarodowej grupie studentów i nauczycieli, którzy przebywali w naszej Uczelni w ramach realizacji projektu E-Drivetour.

(od red.): **dr hab. inż. Krzysztof Górski, prof. UTH Radom** jest kierownikiem Katedry Pojazdów Samochodowych oraz koordynatorem programu Erasmus+ na Wydziale Mechanicznym. Jest również opiekunem Studenckiego Koła Naukowego „Turbodoładowani”. Od wielu lat jako ekspert współpracuje z Narodowym Centrum Badań i Rozwoju, jak również Komisją Europejską. Dr hab. inż. Krzysztof Górski prowadzi działalność badawczą w dyscyplinie inżynieria mechaniczna. Wykaz jego publikacji dostępny jest w bazie ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-0951-3147>; Indeks Hirscha = 9.

(od red.): **Wiktor Lipicki** jest studentem na kierunku Samochody i Bezpieczeństwo w Transporcie Drogowym (Wydział Mechaniczny). Jest również członkiem Studenckiego Koła Naukowego „Turbodoładowani”, w ramach którego uczestniczył w realizacji projektu pt. „Demonstrator lekkiego pojazdu z napędem elektrycznym wraz z modułowym systemem badań trakcyjnych”. Interesuje się sportem, motoryzacją i elektroniką.

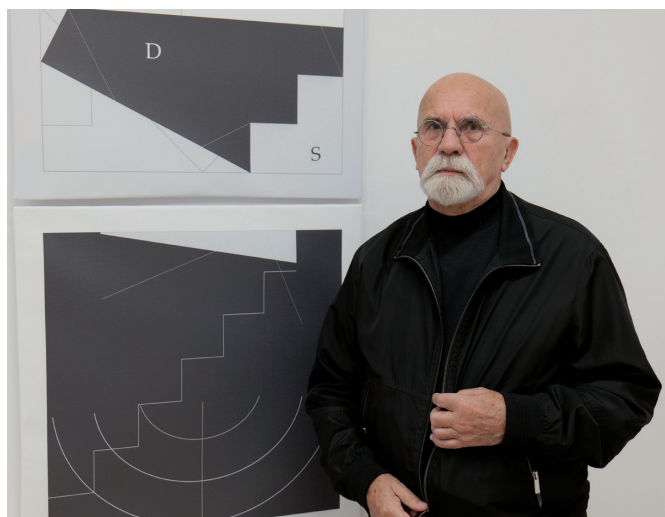

R O G A T K A

Końcówka roku 2022 zaowocowała kilkoma istotnymi wystawami zorganizowanymi ze znacznym zaangażowaniem lub pod auspicjami Wydziału Sztuki UTH Rad.

Aleksander Olszewski w Rogatce

23 listopada odbył się wernisaż prac prof. Aleksandra Olszewskiego w Galerii Rogatka. We wnętrzu tej niedawno reaktywowanej do działalności wystawienniczej galerii znalazło się kilkanaście prac wykonanych w technice druku komputerowego przez nestora radomskiej sceny artystycznej. Aleksander Olszewski, pierwszy dziekan Wydziału Sztuki i niestrudzony eksplorator technologii cyfrowych, członek radomskiej grupy artystycznej M-5, tym razem postanowił przetworzyć w formie wizualnych komentarzy historii zawarte w *Księgach Jakubowych* Olgi Tokarczuk. W tej wielopiętrowej opowieści z czasów schyłku Rzeczypospolitej Obydwójga Narodów, autorka analizuje fenomen herezji Jakuba Lejbowicza Franka, który ogłosił się Mesjaszem i doprowadził do powstania sekty frankistów. Ten kabalista i przeciwnik żydowskich talmudystów, lawirował pomiędzy judaizmem, katolicyzmem i prawosławiem, tworząc specyficzną mieszankę religijną i ideową, będącą motorem działania frankistów. Sekta ta wywierała później znaczny wpływ na życie kulturalne, polityczne i ekonomiczne na ziemiach polskich pod zaborami. Olszewski, zainspirowany historiami z *Ksiąg Jakubowych*, w obrazach zawarł swoje komentarze przy zastosowaniu prostych środków plastycznych – elementarnych form geometrycznych, czerni i bieli, liter alfabetów łacińskiego i hebrajskiego. Do pewnego stopnia widać w tym zabiegu odwołanie się do prac z cyklu *Zapomniany alfabet*, powstających w latach 80-tych ubiegłego wieku i odwołujących się do kultury polskich Żydów. Tym razem jednak, język wizualnych przedstawień Olszewskiego został oczyszczony z wszelkich nawiązań do realnego przedmiotu, na rzecz kontekstów symbolicznych i abstrakcyjnych. Dominujące w niektórych kadrach motywy kół, łuków, okręgów, kontrapunktowane są motywem schodów, zarysem kształtu tablic Mojżeszowych, trójkątów czy kwadratów. Graficzna płaskość przedstawień, zdecydowane kontrasty walorowe oraz obecność

prof. Aleksander Olszewski

geometrycznych form kojarzących się z tangramem, lub misterną układanką oddają ducha niepokoju teologicznych rozważań. Swoją ascetyczną formą nie pozwalają też zapomnieć o niedawnej przeszłości, wypełnionej ograniczeniami w poruszaniu się i kontaktowaniu z innymi ludźmi – a wtedy właśnie postawały obrazy Olszewskiego.

Aleksander Olszewski
 „Komentarze rysunkowe do *Ksiąg Jakubowych* Olgi Tokarczuk”
 23.11.2022–20.01.2023
 Galeria Rogatka
 ul. J. Malczewskiego 20A
 26-610 Radom

Kazimierz Łyszcz

I inne wystawy

Wystawa dyplomów w Galerii Lincoln w Centrum „Słonecznym”

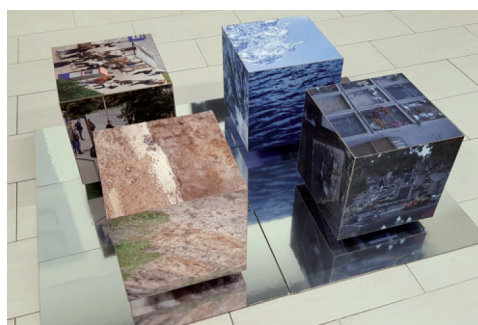
Jak co roku, w Galerii Akademickiej Wydziału Sztuki znajdującej się w Galerii Słonecznej odbyła się wystawa najciekawszych dyplomów zrealizowanych i obronionych na Wydziale Sztuki w 2022 roku. Zaprezentowano na niej wybór prac autorstwa Katarzyny Bankiewicz, Agnieszki Boguckiej, Aleksandry Gałek, Eryka Skowierzaka, Katarzyny Michalik, Olgi Nosal-Błądek, Yulii Osichenko, Krzysztofa Piaska, Julii Pluty, Weroniki Sałbut oraz Weroniki Gaudy. Są one manifestacją umiejętności plastycznych absolwentów Wydziału, tak ważnych w momencie działalności artystycznej. Na wernisażu w dniu 24 listopada, Artur Wąsowicz – kurator pokazu, zwrócił uwagę na wielkie znaczenie jakości dyplomu dla debiutu autora, kończącego dany etap studiów i zaczynającego poważną pracę artystyczną „na własne konto”. Wystawa przedstawiała prace wykonane w różnych dyscyplinach i technikach plastycznych – od fotografii i malarstwa przez grafikę warsztatową i cyfrową po reliefy oraz przestrzenne projekty architektoniczne. Autorzy najlepszych dyplomów otrzymali wyróżnienia od dziekana Wydziału Sztuki. Julia Pluta, absolwentka kierunku Architektura wnętrz, która przygotowała i przedstawiła projekt zagospodarowania i rewitalizacji placu Anielewicza w Radomiu uzyskała nagrodę od jednego z żydowskich stowarzyszeń kulturalnych.

„Dyplomy 2022”
 24.11–31.12.2022
 Galeria Akademicka Wydziału Sztuki UTH
 Galeria Słoneczna
 ul. Chrobrego 1
 26-600 Radom

Kazimierz Łyszcz

GALERIA AKADEMICKA
 WYDZIAŁU SZTUKI
 W GALERII SŁONECZNEJ

Katarzyny Michalik, fotografia, obiekt

Aleksandra Gałek, rysunek, grafika

Totum pro parte – Sztuka Wydziału Sztuki w Czeladzi

Pracownicy Wydziału Sztuki od wielu lat organizują wystawy swoich dokonań, które noszą wspólną nazwę „Sztuka Wydziału Sztuki”. Na tych ekspozycjach widzowie mogą poznać artystyczne *emplois* poszczególnych ich uczestników, niekiedy wystawy te są uzupełniane pracami studentów. Tak było i tym razem – 8. grudnia 2022 roku w Galerii Sztuki Współczesnej Elektrownia Muzeum Saturn w Czeladzi, pod patronatem JM Rektora prof. dr hab. Sławomira Bukowskiego, otwarta została wystawa pod tytułem *Totum pro parte (Całość zamiast części)*. Kurator przedsięwzięcia – prof. Adam Romaniuk, przy współpracy z prof. Andrzejem Markiewiczem i prof. Janem Trojanem stworzyli ekspozycję, której celem było ukazanie silnych związków i inspiracji łączących postawy artystyczne wykładowców oraz ich studentów. Wielką i skomplikowaną przestrzeń wystawienniczą czeladzkiej Elektrowni udało się zaaranżować w taki sposób, że zestawy obrazów, rysunków, grafik czy rzeźb wykładowców Wydziału zostały uzupełnione i dookreślone przez powstałe w ich pracowniach prace studenckie. Wystawa, oprócz wielu walorów wizualnych i ekspresji formy plastycznej, była również wymownym świadectwem tego, jak przebiega ta współpraca w obszarze dydaktycznym. Pokazywała również to – na ile zagadnienia artystyczne są przyswajane i twórczo transponowane w pracowniach przez studentów. Proces transmisji form i treści odbywa się zarówno na drodze dyscypliny wewnętrznej, jak też poszukiwań wolności wypowiedzi. Jak zaznaczył w we wstępie do katalogu wystawy prof. Adam Romaniuk: „Artystyczna wolność tworzenia (...) ograniczona jest

jedynie pomysłami i możliwościami autorów, natomiast sekret poznania i percepcji świata tkwi w równowadze zawartej pomiędzy rzeczywistością i wyobraźnią”. Wartości techniczne i twórcze koncepty w zrealizowanych pracach łączą się w koherentną, dającą się oceniać w kategoriach estetycznych artystyczną wartość. Wystawa była prezentowana w czeladzkiej Elektrowni do 25. stycznia 2023.

„*Totum pro parte. Sztuka Wydziału Sztuki*”
8.12.2022–25.01.2023

Galeria Sztuki Współczesnej Elektrownia, Muzeum Saturn
ul. Dehnelów 45
41-250 Czeladź

Kazimierz Łyszcz

Ogólnopolskie Biennale Sztuki „47. Salon Zimowy”

18 grudnia 2022 roku w Mazowieckim Centrum Sztuki Współczesnej „Elektrownia” miał miejsce uroczysty wernisaż wystawy Ogólnopolskie Biennale Sztuki „47. Salon Zimowy”. Ta najważniejsza impreza artystyczna, organizowana co dwa lata w naszym mieście, od pewnego czasu prezentowana jest we wnętrzach radomskiej „Elektrowni”. Tym razem odbyła się pod honorowym patronatem ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, wojewody mazowieckiego, marszałka województwa mazowieckiego, prezydenta Miasta Radomia oraz rektora Uniwersytetu Technologiczno-Humanistycznego im. K. Pułaskiego w Radomiu. Organizatorem Biennale było Stowarzyszenie Artystów Plastyków i Miłośników Sztuki

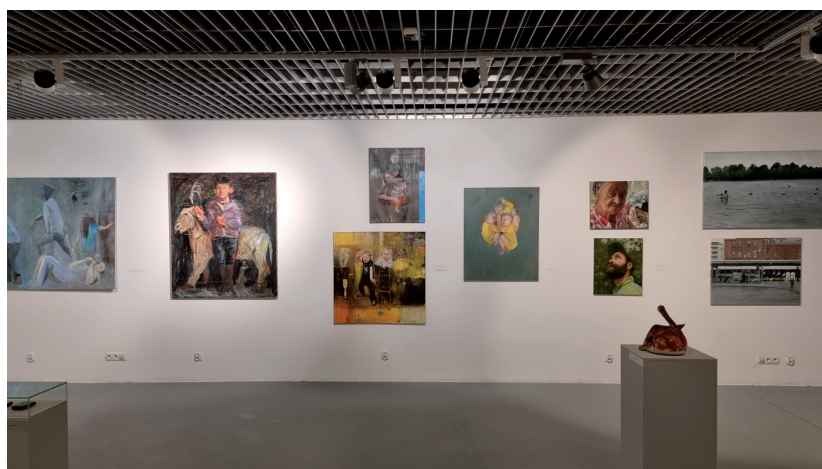

GALERIE

„pARTja”, a jego kuratorem prof. Andrzej Markiewicz. Tegoroczna edycja konkursu była rekordowa pod względem liczby zgłoszonych prac – wzięło w nim udział 745 prac i 298 artystek/ artystów. Po burzliwych i wyczerpujących dwuetapowych obradach, jury pod przewodnictwem prof. Urszuli Ślusarczyk z Instytutu Sztuk Pięknych Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach, do wystawy zakwalifikowało 231 prac 122 autorów. Przyznało nagrodę Grand Prix, którą otrzymała Violetta Kulikowska z Olsztyna. Pozostałe nagrody otrzymali: Martyna Kozłowska z Kielc, Dariusz Młacki z Warszawy, Maja Krysiak z Krakowa, Adam Gillert z Poznania, Paulina Rega z Wrocławia oraz Magdalena Kalenin ze Szczecina. Wyróżnienia przypadły Dominice Stręciwiłk ze Żdanówka, Kamilowi Winnickiemu ze Szczecina, Hannie Wojdale-Markowskiej z Radomia, Damianowi Kucabie z Rzeszowa oraz Stefanowi Paruchowi z Warszawy. Dużej frekwencji prac towarzyszyła różnorodność technik ich realizacji. Ograniczając się do konwencji klasycznych, to znaczy takich, w których kluczową rolę odgrywa materialny nośnik idei twórczych, autorzy zaprezentowali formy przestrzenne – reliefy, rzeźby, obiekty, assamblaże, jak również bardziej tradycyjnie pojmowane rysunki, grafiki, wydruki komputerowe i obrazy malarskie. W dziełach tych obecne są różne treści, często komentujące istotne problemy współczesności oraz pragnienia, marzenia i wyobrażenia. Jednak najczęściej, tak jak to jest w przypadku laureatki Grand Prix – Violetty Kulikowskiej, autorzy koncentrują się na aspektach formalnych i poszukiwaniu nowych oraz oryginalnych rozwiązań artystycznych.

„Ogólnopolskie Biennale Sztuki 47. Salon Zimowy”
18.12.2022 –27.01.2023
Mazowieckie Centrum Sztuki Współczesnej
„Elektrownia”
ul. Mikołaja Kopernika 1
26-600 Radom

Kazimierz Łyszcz

KATARZYNA GŁĄBICKA-AULEYTNER

**WYBRANE ASPEKTY
BEZPIECZEŃSTWA SOCJALNEGO
PAŃSTWA POLSKIEGO**

**WYBRANE ASPEKTY
BEZPIECZEŃSTWA
SOCJALNEGO PAŃSTWA
POLSKIEGO**

Katarzyna Głębicka-Auleytner
wyd. I, str. 110 (monografia)

Monografia stanowi uzupełnienie publikacji pt. „*Polityka bezpieczeństwa socjalnego obywateli polskich. Przeszłość i teraźniejszość*,” wydanej w 2022 r. przez Wydawnictwo UTH

w Radomiu. która zawiera aspekty historyczne i teoretyczne kształtowania się polityki bezpieczeństwa socjalnego w naszym kraju od 1918 roku. Celem niniejszej publikacji jest rozszerzenie aspektów bezpieczeństwa socjalnego o zagadnienia wartości i zasad, którymi kieruje się państwo, niezaspokojonych potrzeb, które wymagają wprowadzania odpowiednich instrumentów prawnych, organizacyjnych, finansowych i programowych oraz o prezentację wybranych problemów, które zagrażają bezpieczeństwu państwa, jednostki oraz społeczeństwa. Poddano tu analizie podejście do bezpieczeństwa socjalnego grup najsłabszych w społeczeństwie, czyli rodziny, dziecka, seniorów, osób z niepełnosprawnością oraz uchodźców.

**SPOŁECZEŃSTWO
INFORMACYJNE W SYTUACJI
KRYZYSOWEJ – WYZWANIA
EDUKACYJNE
I PSYCHOSPOŁECZNE**

*Pod red. Anny Zamkowskiej
i Katarzyny Ziębakowskiej-Cecot*
wyd. I, str. 160 (monografia)

W proponowanej czytelnikowi publikacji zwrócono szczególną uwagę na przeobrażenia społeczeństwa informacyjnego

wywołane pandemią koronawirusa SARS-CoV-2. Jej nieoczekiwany wybuch był zaskoczeniem dla wielu instytucji, rodzin, uczniów i dzieci przedszkolnych. Zrodził szereg konsekwencji, które z perspektywy minionego czasu mają szeroki i różnorodny wpływ na obecną rzeczywistość społeczną i edukacyjną.

W literaturze powstałej od tego okresu zwraca się szczególną uwagę na skutki edukacyjne, w tym korzystne, takie jak, podniesienie kompetencji informatycznych i samodzielności uczniów, jak i niekorzystne, takie jak obniżenie motywacji i poziomu osiągnięć edukacyjnych uczniów. Szczególnie dotkliwe są jednak skutki emocjonalno-społeczne w postaci negatywnych stanów emocjonalnych takich jak, poczucie niepewności, zagrożenia i obawy wobec nowej, nieznanego dotąd na tak szeroką skalę sytuacji, a także społecznych takich, jak społeczna

izolacja, dystans, poczucie osamotnienia, rozluźnienie więzi społecznych, a niekiedy nawet obawa przed bezpośredni kontaktem.

**NOWOCZESNE MATERIAŁY,
TECHNOLOGIE I METODY
W TECHNICIE**

Pod red. Karola Osowskiego
wyd. I, str. 184 (monografia)

Monografia *Nowoczesne materiały, technologie i metody w technice* zawiera zbiór monotematycznych artykułów dotyczących szeroko rozumianych zagadnień związanych z zastosowaniem nowoczesnych materiałów konstrukcyjnych oraz

technologii i metod wytwarzania w różnych dziedzinach techniki, w tym w budowie maszyn i w budownictwie. Celem przygotowania niniejszej publikacji było umożliwienie studentom i nauczycielom akademickim poszerzenia i aktualizacji wiedzy z tego zakresu. Wiedza ta może być wykorzystana do przygotowania materiałów dydaktycznych i unowocześnienia treści zajęć, uruchamiania nowych kierunków studiów, czy realizacji prac inżynierskich, magisterskich i doktorskich.

Monografia została opracowana przez pracowników dydaktycznych i badawczo-dydaktycznych Katedry Komputerowego Projektowania Maszyn oraz Katedry Budownictwa Wydziału Mechanicznego Uniwersytetu Technologiczno-Humanistycznego im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu.

KSIĘGA ABSTRAKTÓW

X Międzynarodowa Konferencja Naukowa
„Gospodarka światowa – wyzwania XXI wieku”
1-2 grudnia 2022 r.

Finansowanie konferencji

KSIĘGA ABSTRAKTÓW

Praca zbiorowa
wyd. I, str. 96

Publikacja ukazała się z okazji X Międzynarodowej Konferencji Naukowej „Gospodarka światowa – wyzwania XXI wieku” zorganizowanej przez Katedrę Biznesu i Finansów Międzynarodowych Wydziału Ekonomii i Finansów UTH Rad. Zawiera abstrakty

artykułów wygłoszonych podczas jej trwania. Są poświęcone m.in. obecnemu kryzysowi energetycznemu i żywnościowemu, który zachwiał rynkiem finansowym, migracjom związanym z wojną w Ukrainie, a także działaniom instytucji i organizacji międzynarodowych, które podjęły działania niwelujące negatywne skutki obecnej sytuacji.

Akcja Samorządu Studenckiego i RCKiK

ODDAWAJMY KREW!

W dniu 9 listopada 2022 r. na Wydziale Nauk Medycznych i Nauk o Zdrowiu odbyła się honorowa zbiórka krwi, zorganizowana dzięki współpracy Uczelnianej Rady Samorządu Studenckiego UTH w Radomiu i Regionalnego Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa im. dr Konrada Vietha w Radomiu.

W godzinach od 8.00 do 12.00 studenci kierunków medycznych podzielili się najcenniejszym darem, jaki można ofiarować drugiemu człowiekowi. Jak poinformowała nas Aleksandra Kucharska, przewodnicząca Uczelnianej Rady Samorządu Studenckiego, w akcji krwiodawstwa wzięło udział 39 studentów, którzy oddali ponad 17,5 litrów krwi. Najbardziej potrzebne obecnie są grupy krwi: 0 RH-, 0 RH+, A RH-, B RH- oraz AB RH-.

Oddać krew może każda zdrowa osoba w wieku 18-65 lat. Dawcami krwi nie mogą być kobiety: w ciąży, po porodzie lub zakończeniu ciąży w czasie 6 miesięcy; w okresie menstruacji i do trzech dni po jej zakończeniu.

Więcej informacji o tym, kto może zostać dawcą: <http://www.rckik.radom.pl/dla-dawcow/dawca-krwi/kto-moze-oddac-krew/>

Krwiodawcy przysługuje:

- zwolnienie lekarskie do końca dnia w którym oddano krew
- zwrot utraconego zarobku na zasadach wynikających z przepisów prawa pracy
- posiłek regeneracyjny po oddaniu krwi lub jej składników o wartości kalorycznej 4.500 kalorii,

Jeżeli potencjalny dawca zostanie niezakwalifikowany (nie odda krwi) – także przysługuje mu zaświadczenie usprawiedliwiające nieobecność w pracy lub na uczelni maksymalnie do dwóch godzin

Organizatorzy akcji dziękują wszystkim zaangażowanym za włączenie się w to szlachetne przedsięwzięcie i zapraszają do udziału w kolejnych akcjach krwiodawstwa, będących wyrazem ludzkiej solidarności i wsparcia.

Pamiętaj, Twoja krew może uratować zdrowie i życie!

Wojciech Bielawski

Punkt pobrań krwi

Przedświąteczne spotkanie

WALIJCZYCY ŚPIEWAJĄ KOŁĘDY

W środę 21.12.2022 roku na Wydziale Filologiczno – Pedagogicznym odbył się krótki koncert kolęd angielskich.

Kolędy śpiewali goście z Walii, Christian i Daniel przy akompaniamencie muzycznym Mikołaja. Nasi studenci i nauczyciele akademicy mieli także okazję zapoznać się z historią powstania tych utworów i komentarzem do ich treści. Było to piękne wprowadzenie w atmosferę Świąt Bożego Narodzenia.

(red.)

Kolędy w wykonaniu gości z Walii

Dzień Otwarty Badań Profilaktycznych

STUDENCI BADAJĄ

W dniu 15 października 2022 r. studenci II roku Pielęgniarstwa z Wydziału Nauk Medycznych i Nauk o Zdrowiu wzięli udział w Dniu Otwartym Badań Profilaktycznych organizowanym przez Mazowiecki Szpital Specjalistyczny w Radomiu.

Przygotowano szeroką ofertę badań i konsultacji dla dorosłych i dla dzieci. Wśród nich były m.in.: USG piersi i mammografia, samobadanie piersi, oznaczenie poziomu glukozy we krwi, pomiar ciśnienia tętniczego, wskaźnika BMI, EKG, badanie spirometryczne, ocena stężenia tlenu

węgla w wydychanym powietrzu, badanie w kierunku wczesnego wykrywania AMD zwyrodnienia plamki żółtej, badanie słuchu, oznaczenie poziomów cholesterolu i hemoglobiny glikowanej. Ponadto udzielano też konsultacji: kardiologicznej, z chirurgii dziecięcej, z rehabilitacji

dziecięcej w zakresie oceny rozwojowej niemowląt.

Z szerokiej oferty bezpłatnych badań i konsultacji ze specjalistami w ramach Dnia Otwartego Badań Profilaktycznych skorzystało wielu pacjentów. Studenci II roku Pielęgniarstwa z Wydziału Nauk Medycznych i Nauk

o Zdrowiu aktywnie wspierali akcję poprzez wykonywanie badań EKG, pomiar ciśnienia tętniczego krwi, oznaczanie poziomu glukozy we krwi, wskaźnika BMI oraz naukę samobadania piersi, doskonaląc przy tej okazji swoje umiejętności praktyczne.

*oprac. Wojciech Bielawski
na podst. materiałów
zamieszczonych na stronie
internetowej WNMiNoZ*

Swoje umiejętności w Dniu Otwartym
Badań Profilaktycznych prezentowali
studenci II roku Pielęgniarstwa

W listopadzie 2022 roku przyjechała do Radomia grupa 46 uczniów z Mongolii, którzy na naszym Uniwersytecie uczą się języka polskiego i od października 2023 roku zostaną naszymi studentami. O swoich wrażeniach z dotychczasowego pobytu w Radomiu i w naszym Uniwersytecie mówią Baigalimaa i Bayanmunkh.

Z DALEKIEGO KRAJU

Od kiedy jesteście w Radomiu i dlaczego chcecie studiować na naszym Uniwersytecie?

Baigalimaa Munkhochir (B. M.): Jestem w Radomiu od ponad 2 miesięcy. Wybrałam tę uczelnię dzięki programowi dla uczniów zainicjowanemu przez prezydenta Mongolii.

Bayanmunkh Tsogetochir (B. T.): Przyjechałam do Radomia 5 listopada. Słyszałam wiele dobrego o waszej uczelni, że dobrze kształcicie studentów, że macie bardzo nowoczesne laboratoria i dobre warunki dla studentów. Mogłam do was przyjechać,

ponieważ otrzymałam stypendium od prezydenta Mongolii.

Opowiedzcie nam trochę o Mongolii. Nasza wiedza na temat waszej ojczyzny jest bardzo pobieżna: duży kraj – kilka razy większy od Polski, stolica Ułan Bator, ogromne stepy, hodowla zwierząt...

(B. M.): Tak, to prawda. Mongolia to duży kraj. Zajmuje ponad 1,5 mln km². Słyniemy najbardziej z hodowli reniferów ale mamy też piękne atrakcje dla turystów. Warto poznać nasz kraj.

(B. T.): W Mongolii żyje ponad 3 mi-

liony ludzi. Połowa z nich mieszka w Ułan Bator. W naszym kraju jest ponad 60 milionów zwierząt hodowlanych, głównie reniferów, owiec, gęsi, krów, koni oraz wielbłądów. Klimat w Mongolii jest dość ekstremalny: od -40°C zimą do + 30 latem.

Jakie mieliście pierwsze wrażenia po przyjeździe do Radomia? Co Was najbardziej zaskoczyło a co sprawiło największą trudność?

(B. M.): Moje pierwsze wrażenie było bardzo pozytywne. Ludzie tutaj są bardzo przyjaźnie nastawieni.

Studenci postrzegali nas jako Chińczyków i przywitali nas po chińsku, co było trochę niezręczne. Ale teraz już wiemy, że jesteśmy z Mongolii. Niesamowicie, że używacie monet. W naszym kraju używamy jedynie papierowych pieniędzy.

(B. T.): Ponieważ Polska ma dużo mieszkańców, wydawało mi się, że Radom będzie bardzo zatłoczonym miastem, a okazało się, że jednak nie jest. Czuję się tu bardzo dobrze, jak w domu. Klimat tu wydaje się być bardziej wilgotny i jest bardziej pochmurno.

Jak przyjęli Was nasi studenci, wykładowcy?

(B. M.): Wykładowcy przywitali nas niezwykle miło. Mam nadzieję, że ze studentami nawiążę wiele nowych znajomości. Poza tym, mój i moich przyjaciół przyjazd do Polski, to dla nas wielka szansa.

(B. T.): Wyobrażałem sobie, że tu na uczelni będzie bardzo wielu studentów, a tymczasem nie jest ich tak dużo. Jeszcze nie nawiązałem bliższych relacji ze studentami z Polski, ale wszystko przede mną. Wykładowcy przyjęli nas bardzo ciepło z szacunkiem i bardzo się starają, żebyśmy poznali wasz kraj a przede wszystkim język.

Jak wygląda Wasz typowy dzień?

(B. M.): Mój typowy dzień to pobudka o 6, śniadanie o 7. Potem mamy zajęcia z nauki języka polskiego. Po nich wracamy do akademika, jemy obiad. Po obiedzie trochę odpoczywamy i przygotowujemy się do zajęć na kolejny dzień. Ja kładę się spać ok. 22.

(B. T.): Mój typowy dzień jest bardzo podobny. Bardzo lubię brać udział w zajęciach sportowych organizowanych w hali sportowej.

Jak dajecie sobie radę z nauką języka polskiego?

(B. M.): Uczę się polskiego każdego dnia. Ciekawe, że niektóre mongolskie słowa są podobne do polskich

Goście z z Mongolii. Od prawej: Bayanmunkh Tsogetochir, Baigalimaa Munkhochir i Wojciech Bielawski – naczelny redaktor „Kuriera Uniwersyteckiego”

słów. Natomiast niektóre wasze reguły i zasady gramatyczne są skomplikowane, ale nauczyciele bardzo dobrze nam wszystko tłumaczą. Myślę, że już niedługo będziemy już nieźle mówić po polsku i coraz więcej rozumieć.

(B. T.): Mam wrażenie, że uczymy się języka polskiego szybciej niż inni obcokrajowcy. Oczywiście to zasługa nauczycieli, którzy świetnie uczą.

Jaki kierunek studiów planujecie wybrać na naszym Uniwersytecie?

(B. M.): Wybrałam informatykę. Absolwenci studiów z tego kierunku są bardzo poszukiwani także w moim kraju. Przemysł informatyczny rozwija się szybciej niż inne i oferuje liczne możliwości kariery.

(B. T.): Ja też chciałbym studiować informatykę. W naszym kraju jest bardzo duże zapotrzebowanie na specjalistów w tej dziedzinie.

Jak wygląda system nauczania w Mongolii? Ile lat trwa nauka w szkole podstawowej, licem, technikum itd.?

(B. T.): System edukacji jest bardzo

zbliżony do tego w Polsce i wygląda następująco: przedszkole, szkoła podstawowa, szkoła średnia i studia.

(B. M.): Dzieci zaczynają naukę w wieku 6 lat. Wakacje mamy w czerwcu, rok akademicki rozpoczyna się we wrześniu. Studia trwają 4 lata.

Czy Wasi znajomi w Mongolii też planują przyjazd do Polski?

(B. M.): Narodowy Uniwersytet w Mongolii współpracuje z uczelniami w Polsce i bierze udział w programie 2+2 więc moi przyjaciele na pewno przyjadą tu studiować.

(B. T.): Każdego roku najlepszym uczniom są przyznawane stypendia na studia zagraniczne w waszym kraju, dlatego mam nadzieję, że wielu moich znajomych będzie miało okazję studiować tutaj.

Co chcielibyście zmienić w swoim kraju?

(B. M.): Chciałabym promować i szerzyć kulturę Mongolii, nasze tradycje. Chciałabym, aby turyści poznali naszą kulturę, podziwiali nasze

krajobrazy i rozległe równiny, skaliste klify, przejrzyste błękitne jeziora, obfitość dzikiej przyrody oraz dzikie i domowe zwierzęta.

(B. T.): Nie podoba mi się, że w moim kraju ludzie nie zawsze przestrzegają

prawa, ale wynika to z faktu, że nie są dobrze wyedukowani. Mamy zbyt mało ludzi wykształconych.

Bardzo dziękujemy Wam za rozmowę i życzymy udanego pobytu w Ra-

domiu, studiowania na naszym Uniwersytecie i jak najlepszych wrażeń z naszego miasta i z Polski.

Z Baigalimaq i z Bayanmunkem rozmawiali: Monika Bielawska-Gizka i Wojciech Bielawski

Oko w oko ze skazanymi

STUDENCI W ARESZCIE ŚLED CZYM

W dniu 25 listopada br. studenci drugiego roku, kierunku Bezpieczeństwo wewnętrzne Wydziału Prawa i Administracji UTH w Radomiu, wzięli udział w wizycie studyjnej w Areszcie Śledczym w Radomiu.

Areszt śledczy to miejsce, które wszyscy wolimy oglądać z daleka lub na filmach. Tymczasem studenci w ramach praktycznego wzbogacenia swojej wiedzy zwiedzili cele więzienne, kaplicę, świetlicę a także pola spacerowe i halę sportową. Funkcjonariusze służby więziennej zaprezentowali studentom środki ochrony osobistej stosowane podczas pełnienia służby, a także przybliżyli historię radomskiej jednostki penitencjarnej oraz zasady rekrutacji do służby.

Areszt Śledczy w Radomiu, to placówka penitencjarna, która od 7 września 1998 r. znajduje się przy ul. Wolanowskiej 120 (wcześniej przy ul. Malczewskiego 1), z oddziałem zewnętrznym przy ul. Witosa 62 (dla skazanych odbywających karę po raz pierwszy w zakładzie karnym typu półotwartego). Na jego terenie znajdują się budynki administracji, służby zdrowia, kuchni, pralni, magazynów, warsztatów, sala gimnastyczna, 3 boiska, 15 kompleksów świetlicowych, 15 punktów bibliotecznych, biblioteka centralna, 2 kaplice oraz

Studenci w Areszcie Śledczym w Radomiu mieli okazję wysłuchać historii jednego ze skazanych

2 pawilony dla tymczasowo aresztowanych i odbywających karę po raz pierwszy i młodocianych (typu zamkniętego). Jest tu także największy w Polsce oddział terapeutyczny dla osób uzależnionych od alkoholu (dla recydywistów penitencjarnych oraz osadzonych po raz pierwszy).

Podczas wizyty studenci mieli okazję wysłuchania historii jednego

ze skazanych odbywającego karę pozbawienia wolności.

Wizytę umożliwił dyrektor Aresztu Śledczego mjr Robert Piwko a opiekunem studentów podczas pobytu w areszcie była dr Katarzyna Zaręba z WPiA.

oprac. Wojciech Bielawski na podstawie materiałów otrzymanych od Pawła Świtala

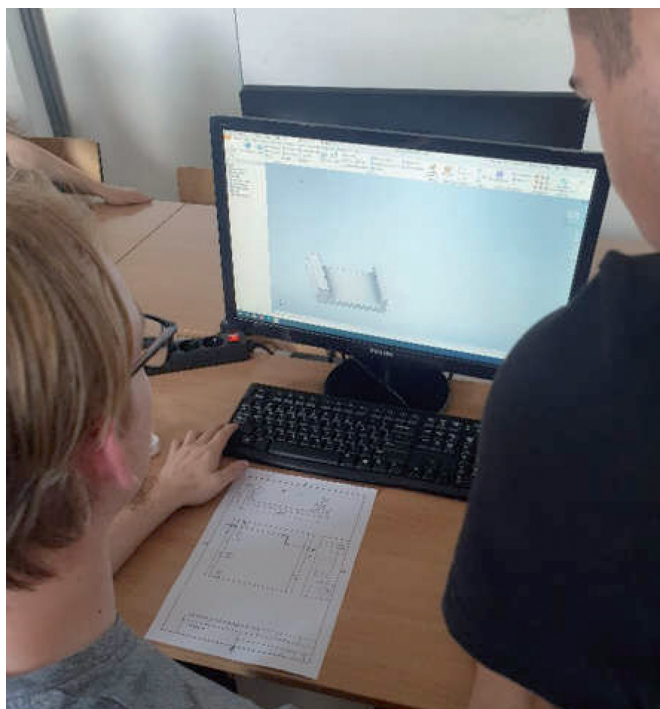
Program – „SKN tworzą innowacje”

MODELE FORM TRÓJDZIELNYCH

W sesji letniej studenci SKN „NOWOTECHBUD” rozpoczęli przygotowania do badań nad modyfikacją składu kompozytów cementowych produktami pochodzącymi z recyklingu odpadów szklanych.

Przypomnijmy, że Studenckie Koło Naukowe „NOWOTECHBUD” z Wydziału Mechanicznego uzyskało dofinansowanie w ramach programu „Studenckie Koła Naukowe tworzą innowacje” organizowanego przez Ministerstwo Edukacji i Nauki. Koło zrzesza studentów kierunku Budownictwo.

Dofinansowanie w kwocie 62 400 zł zostanie wydatkowane na badania nad modyfikacją składu kompozytów cementowych produktami pochodzącymi z recyklingu odpadów szklanych. To rozwiązanie pozwoli wykorzystać odpad szklany w sposób efektywny i racjonalny. Studenci zostaną zapoznani z metodyką badań i obserwacji mikrostruktury otrzymanych kompozytów – poznają zależności, przyczyny i kierunki kształtowania się mikrostruktury kompozytów cementowych.

Przygotowania polegały na stworzeniu modelu form trójdziałnych do wykonywania próbek będących zasadniczą częścią realizowanego projektu, opracowaniu dokładnego planu eksperymentów i przygotowaniu szkła recyklingowego do ich wykonania.

Otrzymane wyniki badań zaprezentują na planowanej w 2023 roku konferencji naukowej.

Wniosek o finansowanie projektu został przygotowany przez dr inż. Iłę Jasińską przy wsparciu merytorycznym dr. hab. inż. Krzysztofa Górskiego prof. UTH Rad., dr. inż. Marcina Migusa oraz dr inż. Monikę Jaworską-Wędzińską.

Wojciech Bielawski

Ćwiczenia symulacyjne

WYPADEK DROGOWY

18 października br. personel Szpitalnego Oddziału Ratunkowego Mazowieckiego Szpitala Specjalistycznego w Radomiu, studenci VI roku Kierunku Lekarskiego Uniwersytetu Technologiczno-Humanistycznego w Radomiu oraz lekarze odbywający staż podyplomowy w tutejszym szpitalu, wzięli udział we wspólnych ćwiczeniach symulacyjnych wypadku drogowego.

Plan zdarzenia to wypadek drogowy autokaru, w wyniku którego zostało rannych 11 osób, w tym kobieta ciężarna i jedno dziecko. Uczestnicy wydarzenia, w tym studenci naszego Uniwersytetu, od podstaw przygotowali scenariusz dla swoich uporzakowanych poszkodowanych i brali aktywny udział w organizacji całego przedsięwzięcia.

Wszyscy poszkodowani trafili na SOR i zostali objęci opieką pielęgniarską i lekarską tak, jak prawdziwi pacjenci. Poszkodowani przeszli badanie, w czasie którego określono ich stan kliniczny i zostali pokierowani przez personel SOR do poszczególnych lekarzy specjalistów w celu dalszej diagnostyki. Jeden z pasażerów autobusu z urazem głowy, w stanie ciężkim, przeszedł operację neurochirurgiczną i został przekazany pod opiekę personelu Szpitalnego Oddziału Klinicznego Neurochirurgii. Dziecko poszkodowane w wypadku zostało przyjęte, z urazem ręki, na Oddział Chirurgii Dziecięcej. Kobieta ciężarna trafiła na obserwację do Klinicznego Oddziału Ginekologiczno-Położniczego. Pasażer ze złamaniem kości udowej został przyjęty na Oddział Chirurgii Urazowo-Ortopedycznej. Pozostali poszkodowani z lekkimi obrażeniami zostali wypisani do domów.

Niezależnie od przeprowadzanych ćwiczeń SOR pracował jak co dzień, co oznaczało, że oprócz zabez-

Studenci VI roku kierunku lekarskiego podczas ćwiczeń symulacyjnych wypadku drogowego

pieczenia medycznego pozorantów, poszkodowanych w wypadku, zespół udzielał pomocy zgłaszającym się na oddział pacjentom. Pozwoliło to na bieżąco skorygować wychwycone niedociągnięcia oraz poprawić

ergonomię pracy. Odbyte ćwiczenia posłużą do sporządzenia analizy i oceny stosowanych w szpitalu procedur oraz będą podstawą do ich ewentualnej modyfikacji.

(red.)

Orientarium i Targi Maszyn Budowlanych

SKN NOWOTECHBUD ZBIERA DOŚWIADCZENIE

W listopadzie 2022 roku członkowie Studenckiego Kola Naukowego „NOWOTECHBUD” uczestniczyli w wyjeździe studyjnym do Łodzi oraz uczestniczyli w Targach Maszyn Budowlanych w Nadarzynie.

Celem wyjazdu do Łodzi (04.11.2022) było zapoznanie się z innowacyjnymi rozwiązaniami konstrukcyjno-wykonawczymi zastosowanymi w Orientarium. Jest to najnowocześniejszy kompleks prezentujący faunę i florę Azji Południowo-Wschodniej. Największy słoń indyjski w Europie, rekordowych rozmiarów krokodyl gawialowy, krytycznie zagrożone w naturze orangutany sumatrańskie oraz podwodny tunel, z którego widać przepływające nad głowami rekiny i płaszczki – to tylko część atrakcji, które można podziwiać w obiekcie.

Studenci wraz z opiekunkami: dr inż. Moniką Jaworską-Wędrzińską i dr inż. Igą Jasińską, tym razem nie podziwiali okazów fauny i flory ale skoncentrowali się na architektonicznych i budowlanych detalach obiektu. Dzięki uprzejmości firmy wykonawczej Mosty Łódź, studenci mieli okazję spotkać się z kierownikiem budowy mgr inż. Mają Wawrzyniak, która podzieliła się swoim doświadczeniem w czasie oprowadzania po obiekcie. Zwróciła szczególną uwagę na nietuzinkowość oraz innowacyjność zastosowanych rozwiązań konstrukcyjnych. Studenci dowiedzieli się, z jakimi problemami i wyzwaniami musieli zmagać się wykonawcy w czasie projektowania i powstawania obiektu. Poza ciekawymi elementami konstrukcyjnymi i wykończeniowymi, uczestnicy mogli zobaczyć rozwiąza-

Studenci SKN „NOWOTECHBUD” w Orientarium

i na Targach Maszyn Budowlanych

nia instalacyjne, które zapewniają odpowiednie środowisko dla zwierząt morskich i lądowych.

Dnia 16.11.2022 studenci ze SKN NOWOTECHBUD uczestniczyli w Targach Maszyn Budowlanych w Nadarzynie. Są to jedne z największych targów w Polsce, na których

prezentowane są nowoczesne maszyny budowlane, wykorzystywane na placu budowy. W czasie wyjazdu studenci mogli poznać funkcje i obsługę maszyn budowlanych. Ważnym elementem wyjazdu było spotkanie z autorem książki: „Budowlanka, czyli patologie polskiego budownictwa”

Tomaszem Markunem. Opiekunami wyjazdu byli: mgr inż. Emil Dygas i dr inż. Marcin Migus.

(oprac. Wojciech Bielawski na podstawie materiałów otrzymanych od Igi Jasińskiej)

Boże Narodzenie w Anglii i w Irlandii

ZAJĘCIA OTWARTE DLA LICEALISTÓW

W dniu 2 grudnia 2022 r. na Wydziale Filologiczno-Pedagogicznym Uniwersytetu Technologiczno-Humanistycznego im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu odbyły się zajęcia otwarte w ramach zajęć praktycznych Dydaktyki języka angielskiego dla uczniów II Liceum Ogólnokształcącego im. Marii Konopnickiej w Radomiu.

Anglojęzyczne warsztaty metodyczne przybliżające tradycje i zwyczaje Bożonarodzeniowe Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Północnej Irlandii promowała dr Agata Buda, prodziekan WF-P. Licealistów powitali studenci pierwszego stopnia kierunku nauczycielskiego oraz zachęceni do aktywnego i owocnego udziału w poszczególnych etapach spotkania przewidzianych w programie.

W zajęciach otwartych, zatytułowanych: „*Christmas in Great Britain presented via Multisensory Teaching Method*”, uczestniczyli licealiści z klasy 1f o rozszerzonym profilu języka angielskiego. Podczas warsztatów metodycznych wykorzystane zostały *Word Cafe Method* oraz *Multisensory Teaching Method*, pomocne w przybliżeniu uczniom w ciekawy sposób wybranych tradycji Bożonarodzeniowych Anglii, Szkocji, Północnej Irlandii oraz Walii.

Ponadto, uczniowie II LO w Radomiu zostali zapoznani ze strukturą

Studenci i licealiści uczestniczyli w warsztatach anglojęzycznych

uniwersytetu oraz aktywnie uczestniczyli w panelu dyskusyjnym z członkami *Koła Anglistów*, dotyczącym akademickiego życia studentów Wydziału Filologiczno-Pedagogicznego.

Spotkanie zorganizowane zostało przez dr Iwonę Gryz (*Katedra Neofilologii, UTH Radom*).

oprac. Wojciech Bielawski na podst. materiałów ze strony internetowej WF-P

Wyniki konkursu

NAJLEPSZE PRACE

Rozstrzygnięto konkurs, zorganizowany przez Wydział Prawa i Administracji na najlepszą pracę magisterską i licencjacką przygotowaną i obronioną na kierunku Prawo oraz na kierunku Administracja w roku akademickim 2022/2023.

Komisja konkursowa powołana przez dziekana WPIA w składzie: dr hab. Joanna Smarż, prof. UTH Rad. – przewodnicząca, prof. dr hab. Katarzyna Głębicka-Auleytner, dr hab. Helena Kisilowska, prof. UTH Rad., dr hab. Agnieszka Kacprzak, prof. UTH Rad., dr hab. Sławomir Fundowicz, prof. UTH Rad., dr hab. Sławomir Patyra, prof. UTH Rad., dr hab. Mariusz Wieczorek, prof. UTH Rad., dr Wojciech Wojtyła i mgr Emilia Gulińska – sekretarz, po przeprowadzeniu postępowania konkursowego i po dokonaniu oceny zgłoszonych do konkursu prac dyplomowych postanowiła nagrodzić następujące prace konkursowe studentów:

- na kierunku Prawo:

I miejsce: Ścibor Weronika (promotor: dr Mirosław Kopeć)

I miejsce: Wilczyńska Paulina (promotor: dr hab. Helena Kisilowska, prof. UTH)

- na kierunku Administracja:

I miejsce: Pluta Emilia (promotor: dr Paweł Śwital)

II miejsce: Grzybowska Natalia (promotor: dr Monika Żuchowska – Grzywacz)

II miejsce: Magnowska Weronika (promotor: dr Paweł Śwital)

Nagrodzona w Konkursie Dziekana Wydziału Prawa i Administracji praca dyplomowa Weroniki Ścibor pod tytułem „Przepadek w polskim prawie karnym” została napisana w Katedrze Prawa Publicznego pod kierunkiem adw. dra Mirosława Kopcia. W pracy omówiony został charakter instytucji przypadku

w polskim prawie karnym. Dokonując analizy środka reakcji karnej, jakim jest przepadek, wskazane zostały przesłanki jego orzekania przewidziane przez prawodawcę w obowiązujących aktach normatywnych o randze ustawowej. Przedstawione zostały również wybrane zagadnienia dotyczące skutków orzeczenia przypadku na gruncie przepisów prawa i dorobku doktryny. Przeprowadzone badania pozwoliły na dokonanie oceny zgodności instytucji przypadku z konstytucyjną ochroną własności.

Wojciech Bielawski

Weronika Ścibor

Mała rzecz a cieszy

RELAKS NA WYDZIALE

Można odpocząć, zrelaksować się i poobserwować wydziałowe życie siedząc wygodnie na zestawie wypoczynkowym przekazanym przez firmę STRABAG dla studentów Wydziału Mechanicznego.

W czerwcu 2022 roku firma STRABAG zawarła umowę o współpracy z naszym Uniwersytetem, której celem jest m.in. wymiana doświadczeń oraz realizacja wspólnych przedsięwzięć badawczo-rozwojowych i dydaktycznych z udziałem pracowników obu stron i studentów. Przekazany

przez firmę zestaw wypoczynkowy jest oczywiście formą reklamy firmy i jednocześnie urozmaica siedzibę wydziału.

Początkowo znajdował się na pierwszym piętrze, obecnie – na parterze Wydziału Mechanicznego. Zestaw jest przenośny, zatem aby

STUDENCI

najlepiej dostosować go do potrzeb studentów, będzie zmieniał miejsce. Można zatem miło spędzić czas.

Studenci bardzo chętnie relaksują się na gustownych pufach wykorzystując przerwy pomiędzy zajęciami. „Kącik” Strabagu wszystkim przypadł do gustu.

(red.)

W bieżącym numerze „Kuriera Uniwersyteckiego” prezentujemy kolejne Studenckie Koła Naukowe: „Dziennikarzy” i „Forma”.

STUDENCKIE KOŁO NAUKOWE DZIENNIKARZY

Koło powstało w 2015 roku na Wydziale Filologiczno-Pedagogicznym. Obecnie funkcjonuje przy Katedrze Kultury Polskiej i Mediów a jego opiekunem jest mgr Łukasz Nogaj. Przewodniczącym Koła jest Jakub Czerwiński, jego zastępcą - Patryk Ofat, a sekretarzem - Katarzyna Wdowska.

Celami działalności Koła są:

- Poszerzanie wiedzy i umiejętności z dziedziny medioznawstwa, literaturoznawstwa i językoznawstwa.
- Organizowanie wykładów, spotkań, warsztatów z dziennikarzami, pisarzami, krytykami, artystami, badaczami naukowymi różnych dziedzin.
- Organizowanie wyjazdów naukowych.
- Poszerzanie wiedzy z dziedziny medioznawstwa, kulturoznawstwa, teatrologii, filmoznawstwa, historii sztuki poprzez współpracę z instytucjami kulturalnymi Radomia, regionu i kraju.

STUDENCI

- Promocja twórczości członków Koła przez:
  - organizowanie spotkań literackich,
  - publikacje na stronie internetowej Koła,
  - współpracę z radiem, prasą, telewizją.
- Działalność na rzecz integracji środowisk studenckich.
- Organizowanie akcji i spotkań międzywydziałowych i międzyuczelnianych.

Oto przykłady działań podjętych przez członków Koła w r. ak. 2021/2022:

– organizacja spotkania z redaktorem Pawłem Serwatko, dziennikarzem i prezydentem Radia Radom - październik 2021

– udział w spotkaniu autorskim ze Zbigniewem Rokitą, laureatem Nike 2021 - grudzień 2021

– udział w Warsztatach Prowadzenia Wywiadów w Pracowni Nowych Mediów w Amfiteatr Radom - styczeń 2022

– organizacja zbiórki artykułów pomocowych, transport zebranych rzeczy na przejście graniczne w Medyce, nagranie reportażu - marzec 2022

– udział w spotkaniu autorskim z Łukaszem Barysem oraz sporządzenie relacji - marzec 2022

– wywiad z JM Rektorem prof. dr hab. Sławomirem Bukowskim dot. pomocy dla Ukraińców przekazanej przez UTH w Radomiu - marzec 2022

– udział przedstawicieli Koła Zuzanny Matysiak i Dominika Podworskiego w audycji radiowej „Lokalsi to my” w Radiu Radom - marzec 2022

– zajęcia z emisji głosu z Julią Ziętek, wokalistką i dyrektorką Radomskiej Szkoły Rocka - kwiecień 2022

– udział w spotkaniu autorskim i wywiad z aktorem Jarosławem Rabendą - kwiecień 2022

– udział w spotkaniu autorskim i wywiad z dr. Adrianem Szarym - maj 2022

– udział w audycji Radia Plus przedstawicieli Koła: Ady Cieleckiej, Jakuba Czerwińskiego i Dawida Owczarka - maj 2022

– wywiad z Pawłem Błachem z Działu Projektów Kulturalnych Amfiteatru o Festiwalu Nauki w Radomiu - maj 2022

– czerwiec 2022 - wywiad z wykładowczyniami Uniwersytetu Mateja Bela w Bańskiej Bystrzycy - dr hab. Gabrielą Olchową oraz dr Bożeną Kotułą - czerwiec 2022

- organizacja konferencji naukowej pt.: „Dziennikarstwo i nowe media” w Iłży - czerwiec 2022

- wywiad z Łukaszem Molendą przedstawicielem partii: „Polska 2050” oraz dziennikarzem - czerwiec 2022

- udział w „Free (Ra)dom Festiwal, udział w dedykowanych warsztatach dziennikarskich - czerwiec 2022.

Do Koła Naukowego Dziennikarzy mogą należeć wszyscy, którzy są ciekawi świata i którym jego los nie pozostaje obojętny.

*Łukasz Nogaj
Opiekun SKK Dziennikarzy*

Studenckie Koło Naukowe „FORMA”

Studenckie Koło Naukowe „FORMA” powstało w 2019 roku na Wydziale Sztuki w Katedrze Architektury Wnętrz i Form Użytkowych, obecnie Katedra Architektury Wnętrz i Wzornictwa Ubioru.

Opiekunami merytorycznymi Koła są: mgr Marta Orzechowska-Ochnia i mgr Aleksandra Kwiecień

Obecnie Koło liczy 12 osób. Są to studenci I, II, III roku kierunku Architektura Wnętrz. Funkcję przewodniczącej pełni studentka II roku Aleksandra Muraszko (od roku akademickiego 2022/2023)

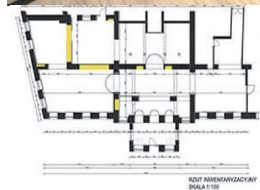
Głównym założeniem Koła jest prowadzenie wspólnych przedsięwzięć z zakresu architektury i wzornictwa na terenie uczelni i miasta, organizowanie warsztatów z zakresu projektowania wizualnego, uczestniczenie w wystawach, imprezach artystycznych, poświęconych architekturze, architekturze wnętrz, wzornictwu oraz współpraca z instytucjami kultury naszego miasta i nie tylko, a także propagowanie zmian w przestrzeni publicznej, poprawności i świadomości stosowanych środków plastycznych oraz oddziaływania na psychikę człowieka.

Początkiem działalności SKN FORMA było nawiązanie kontaktu z Ośrodkiem Kultury i Sztuki Resursą Obywatelską i z ówczesną dyrektorką Renatą Metzger, co pozwoliło na realizację wirtualnych przestrzeni zabytkowych wnętrz. Historia budynku i związane z nią wydarzenia minionych lat zainspirowały do stworzenia formy realizowanych projektów wirtualnych. Finałem kilkutygodniowych prac była ich wystawa w galerii Resursy Obywatelskiej. Zespół projektowy tworzyli: Monika Delega, Joanna Karpeta, Maksym Lisovenko, Magdalena Skowrońska, Natalia Kiraga, Magdalena Traczewska. Kuratorami wystawy były: mgr Marta Orzechowska-Ochnia i mgr Aleksandra Kwiecień.

<https://echodnia.eu/radomskie/jak-studenci-widza-resurse-obywatelska-w-radomiu-jest-nowa-wystawa/ar/c1-14046783>

Poza działalnością projektową Koło FORMA pełni funkcję organizacyjną związaną z cyklem spotkań i dyskusji na temat przestrzeni publicznej i jej przemianom. Dzięki współpracy z Mazowiecką Okręgową Izbą Inżynierów Budownictwa i jego przedstawicielem mgr. inż. Franciszkiem Sadalem (wykładowcą na kierunku Architektura Wnętrz), członkowie Koła brali udział w specjalistycznych szkoleniach dotyczących roli światła i funkcji w architekturze w CENTRUM ŚWIATŁA W PILE 2019,2020.

Również udział w wystawach i konferencjach poświęconych otaczającej nas przestrzeni jest nieodłącznym elementem rozwoju Koła. W latach 2019-2022 studenci uczestniczyli m. in w konferencjach: Warsaw Home & Contract w Warszawie, Łódź Design, Galeria Wzornic-

twą Polskiego w Muzeum Narodowym oraz w Instytucie Wzornictwa Przemysłowego w Warszawie, w szkoleniach branżowych, np. firmy BLUM, jak i w forach dyskusyjnych dotyczących zastosowania materiałów elewacyjnych w architekturze „DOM Z CEGŁY” 2019.

W 2020 roku, mimo utrudnionej komunikacji ze względu na pandemię, członkowie Koła zrealizowali m. in. przestrzeń „STREFY STUDENTA”, na Wydziale Sztuki. Realizacja cieszy się dużym uznaniem - studenci bardzo chętnie przebywają w zaprojektowanej przestrzeni na Wydziale Sztuki, która była wielokrotnie obiektem badawczym i w obszarze uczelnianym, jak i w formie prac projektowych w toku studiów, które niejednokrotnie wprowadzał ówczesny kierownik i założyciel kierunku architektury wnętrz dr hab. Andrzej Wyszyński.

W roku 2021 na Wydziale Sztuki zorganizowano wystawę osiągnięć Koła. Kuratorem wystawy była mgr Marta Orzechowska-Ochnia.

W 2021 roku w ramach projektu Budżetu Obywatelskiego i współpracy z Miejską Biblioteką Publiczną powstał projekt i realizacja Bibliotek Plenerowych. Obiekty małej architektury pojawiły się w przestrzeni publicznej miasta. Koordynatorem projektu była mgr Marta Orzechowska-Ochnia.

W 2021 roku dzięki wieloletniej współpracy z Miejskim Ośrodkiem Kultury AMFITEATR zostały zrealizowane formy instalacji z okazji TARGÓW SZTUKI 2021, które pełniły funkcję scenografii w przestrzeni parkowej. Z Kołem przy projekcie współpracowali: dr Katarzyna Pietrzak (Katedra Grafiki), mgr Artur Wąsowicz (Katedra Mediów Cyfrowych); opieka plastyczna - mgr Marta Orzechowska-Ochnia.

Natomiast w 2022 roku również we współpracy z Amfiteatrem, Koło FORMA realizowało scenografię na planie filmowym w ramach projektu Konwersje Cyfrowe Domów Kultury Amfiteatr, Miejski Ośrodek Kultury. Autorami scenografii byli: Weronika Mieczkowska, Aleksandra Muraszko, Weronika Pysiak, Dominika Suwała oraz Wiktoria Wnuk.

Zwieńczeniem roku akademickiego była realizacja przestrzeni publicznej we współpracy z dyrektorem Powiatowego Instytutu Kultury PIK Renatą Metzger (pomysłodawczynią) oraz Fundacją Ochrony Dziedzictwa Żydowskiego. Członkini Koła Julia Pluta (przewodnicząca Koła 2020 - 2022) podjęła się badania przestrzeni placu Anielewicza w Radomiu - miejsce pamięci, symbolu getta żydowskiego, gdzie usytuowana była Synagoga. Obszar badawczy ze względu na obszerną problematykę został sfinalizowany pracą dyplomową, która miała odsonę w 80 rocznicę likwidacji radomskiego getta w Radomiu. Miejsce prezentacji odbyło się w „Łaźni” - Klub Środowisk Twórczych w Radomiu. Realizacja autorstwa Julii Pluty otrzymała dyplom z wyróżnieniem oraz została nagrodzona przez Fundację Ochrony Dziedzictwa Żydowskiego. Wsparcie merytoryczne oraz funkcję promotora sprawował dr hab. Andrzej Wyszyński.

Kolejne plany członków koła skierowane są na działanie w przestrzeni publicznej naszego miasta Radom.

Marta Orzechowska-Ochnia

UNIWERSYTET
RADOM

BEZPŁATNE STUDIA

Stacjonarne

40 kierunków na 8 Wydziałach:

NR 1
W
REGIONIE

- Ekonomii i Finansów
- Filologiczno-Pedagogicznym
- Inżynierii Chemicznej i Towaroznawstwa
- Mechanicznym
- Nauk Medycznych i Nauk o Zdrowiu
- Prawa i Administracji
- Sztuki
- Transportu, Elektrotechniki i Informatyki

Centralny Punkt Informacji:
ul. Malczewskiego 29
tel. 048 361 80 00
rekrutacja@uthrad.pl

www.uniwersytetradom.pl